

رهبر انقلاب در دیدار با کارگران فرمودند؛

اینکه با تعرفه سنگین، قاچاق افزایش می‌یابد،
استدلالی اشتباه است

قیمت ارزان، عرضه آسان، استقبال جوانان

عبدالرحمن رستمیان، در گفت و گو با کارت قرمز:

دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده
منوط به نظارت و اجرای درست مصوبات

صفحه ۳

گزارش اختصاصی از محله پیروزی تهران؛

قلیانسرا

همسایه ناخوانده مدرسه پسرانه

صفحه ۴

اول خرداد ۹۵

ممنوعیت عرضه محصولات دخانی

در مراکز بدون مجوز

صفحه ۹

الزام نقش «سیگار»

محبوبیت شهرزاد

با حذف یا عدم حذف سیگار

صفحه ۱۴

واحد بانوان جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات برگزار می‌کند؛

همایش «زنان و دخانیات»

همایش «زنان و دخانیات»

با موضوع نقش زنان در پیشگیری و کنترل مصرف دخانیات
در هفته ملی مبارزه با دخانیات
گرامی می‌داریم.

پنجم خرداد ۱۳۹۵
روابط عمومی جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران
واحد زنان

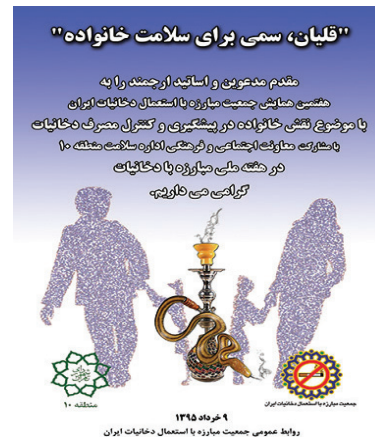
آموزش و پژوهش ستاد سمن‌های شهر تهران و تعدادی از مسئولان حوزه سلامت و جمعی از هنرمندان فعال در امور زنان حضور خواهند داشت.

لذا بدینوسیله از علاقمندانی که به حوزه پیشگیری و کنترل استعمال دخانیات توجه دارند دعوت می‌شود در این همایش که به آدرس دروازه دولت، خیابان خاقانی، روبروی دانشگاه خوارزمی، ستاد توان‌افزایی سازمان‌های مردم‌نهاد، پلاک ۷۹ برگزار می‌شود، حضور به‌هم رسانند.

آموزش و پژوهش ستاد سمن‌ها اقدام به برگزاری این همایش نموده است. لازم به‌ذکر است که در این همایش، دکتر محمدرضا مسجدی دبیرکل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، حجت‌السلام معین شیرازی رئیس هیئت مدیره جمعیت، الهه راستگو رئیس ستاد توان‌افزایی سمن‌های مردم‌نهاد، رحمت الله حافظی نماینده و رئیس کمیسیون بهداشت شورای شهر تهران، هومن شریفی قائم مقام دبیرکل جمعیت، پریچهر شاهسون دبیر

همایش «زنان و دخانیات» با محور «نقش زنان در پیشگیری و کنترل مصرف دخانیات»، روز چهارشنبه ۵ خردادماه سال جاری در هفته بدون دخانیات از ساعت ۱۴ الی ۱۶ در سالن همایش‌های ستاد سمن‌ها برگزار خواهد شد. به گزارش سایت خبری جمعیت، از آنجاکه طبق آمار و ارقام رسیده از سازمان و ارگان‌های رسمی، استعمال مواد دخانی در زنان ایرانی نسبت به گذشته روند رو به رشدی را طی می‌کند، لذا بر این اساس واحد بانوان جمعیت با همکاری کارگروه

همایش «قلیان، سمی برای سلامت خانواده» برگزار خواهد شد

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، همایش «قلیان، سمی برای سلامت خانواده» را ۹ خردادماه سال جاری با مشارکت معاونت اجتماعی و فرهنگی اداره سلامت منطقه ۱۰ برگزار خواهد کرد.

به گزارش سایت خبری جمعیت، این همایش در خصوص مضرات قلیان در هفته بدون دخانیات در سالن آمفی تئاتر منطقه ۱۰ برگزار خواهد شد. کلیه علاقمندان جهت شرکت در این همایش می‌توانند به آدرس، خیابان قزوین، بعد از دوراهی قنار، خیابان بنکداری، جنب پارک تهرانی، مجتمع غنی پور از ساعت ۱۷ تا ۲۱ مراجعه نمایند.

جشنواره «دخانیات دشمن سلامتی و محیط زیست» برگزار خواهد شد

کلیه علاقمندان جهت مشارکت در این جشنواره از ساعت ۱۷ تا ۲۱ در بوستان شهید بنیادی استان قم حضور بهم رسانند.

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، جشنواره «دخانیات دشمن سلامتی و محیط زیست» ۶ خرداد ماه سال جاری در بوستان شهید بنیادی استان قم برگزار خواهد کرد.

به گزارش سایت خبری جمعیت، این جشنواره توسط جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران واقع در استان قم و با مشارکت محیط زیست، نیروی انتظامی، آموزش و پرورش، علوم پزشکی، شبکه قم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قم، سازمان فرهنگی و هنری، بهزیستی، وزارت کشور، وزارت ورزش، صدا و سیما واقع در استان قم برگزار خواهد شد.

جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران

مصرف دخانیات هر ۶ ثانیه یک قربانی می‌گیرد

شرآموز «نقش پاک»

مرکز آموزش مهارت‌های رفتاری کودکان و نوجوانان

کلیک ترک سیگار با برخورداری از پزشکان مجرب و با استفاده از بهترین روش‌ها و استانداردهای بین‌المللی، آمادگی خود را جهت پذیرش داوطلبان ترک سیگار و ارائه خدمات رایگان اعلام می‌نماید. تلفن: ۸۸۱۰۵۰۰۳

واحد جلب و جذب مشارکتهای مردمی جمعیت، آماده پذیرش اعضا بصورت افتخاری می‌باشد. تلفن: ۸۸۱۰۵۰۰۱-۲

جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام با شماره های فوق تماس حاصل فرمایید.

آدرس: تهران، خیابان سید جمال الدین اسدآبادی (یوسف آباد)، کوچه هفتم، نبش کوچه فراهانی پور، پلاک ۴، تلفکس: ۸۸۱۰۵۰۰۱-۲ - info@iata.org.ir - Telegram.me/iataorg - www.iata.org.ir

سخن سردیر

جایگاه روزملی دخانیات در عرضه و تقاضا

هر سال روز ۳۱ ماه می میلادی، به عنوان روز جهانی بدون دخانیات در نظر گرفته می‌شود که امسال (۱۳۹۵) مصادف است با ۱۱ خرداد. در کشور ما نیز ۷ روز منتهی به روز بدون دخانیات را «هفته بدون دخانیات» می‌نامند. با همه تلاش‌هایی که هر ساله توسط افراد و سازمان‌های مختلف برای کاهش گرایش به سوی مواد دخانی مختلف در زمینه‌های گوناگون صورت می‌گیرد، باز هم شاهد افزایش مصرف دخانیات در افراد مختلف جامعه مخصوصا جوانان هستیم و چرایی این اتفاق، جای بررسی بیشتری دارد. واقعا چرا علی‌رغم محدودیت‌ها و تبلیغات ضد دخانیات و هشدارهای سلامتی که هر روز از رسانه‌های مختلف به گوش جوانان و نوجوانان و به‌طور کلی همه افراد سیگاری می‌رسد، بازهم گرایش به مصرف مواد دخانی کم نشده‌است؟ ساده‌ترین پاسخ به این سوال که فراقکنی زیادی از خود دارد، این است که بگوئیم صنعت دخانیات در هر راهی برای گسترش استعمال مواد دخانی استفاده می‌کند و این گسترش، مصداق دیگر تهاجم به جوانان این کشور است. قبول که صنعت دخانیات از هیچ تلاشی برای گسترش استعمال مواد دخانی فروگذار نمی‌کند و در دید مدیران این صنعت، کسب سود اولویت است، اما باید قبول کرد که اگر زمینه‌های مساعد گرایش به مواد دخانی در جامعه وجود نداشته باشد، تلاش‌های صنعت دخانیات کم‌اثرتر خواهد بود.

اگر خودمان را جای جوانان بگذاریم، در برخی موارد به نظر می‌رسد جایگزین دیگری به جای رجوع به قلیان سراها و استعمال دخانیات برای آنها وجود ندارد. منظور از جایگزین، مواردی است که جوانان بتوانند بدون صرف هزینه ریالی و زمانی بیشتر از دخانیات، به آنها دسترسی پیدا کنند. مثلا چه تعداد فضای ورزشی در شهرهای کشور ما وجود دارد که هزینه کمتری دارند و پاسختگوری تعداد زیاد جوانان ما هستند؟ در کنار فضاهای ورزشی، چه تعداد سینما و مرکز فرهنگی – هنری وجود دارد که صرف زمان در آنها نیازمند هزینه زیادت‌ری نیست؟ علاوه بر هزینه، وضعیت دسترسی زمانی به این مراکز فرهنگی، هنری و ورزشی چگونه است؟ از طرف دیگر، باید این را هم در نظر بگیریم که سلایق نسل جوان، مختلف و بعضا متفاوت است. به عقیده کارشناسان، زمانی توصیه‌های سلبی اثربخش خواهد بود که پیش از آن، جایگزین مناسبی در نظر شده باشد.

فارغ از این گلایه‌ها، روز جهانی و هفته ملی عاری از دخانیات در پیش است. سازمان بهداشت جهانی در سال گذشته شعار «زندگی بدون دخانیات، حقی برای همه» را برای روز جهانی بدون دخانیات برگزیده بود، چرا که علی‌رغم افراد سیگاری که از سیگار کشیدن خود ضرر و زیان زیادی می‌بینند، سالانه تعداد قابل توجهی از افراد نیز به دلیل تنفس دود دسته دوم سیگار، بدون اینکه خود سیگار بکشند، قربانی می‌شوند. سازمان جهانی بهداشت امسال شعار «بسته‌بندی‌های ساده سیگار» را برگزیده است تا شرکت‌ها و صنعت دخانیات بیش از پیش به ساده‌کردن بسته‌بندی‌های سیگار مجبور شوند؛ چرا که نقش تبلیغات را در افزایش گرایش به این محصول دخانی نمی‌توان نادیده گرفت. بر همین اساس و به رسم هر سال، مدیران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و متولیان سلامت باید روزهای هفته عاری از دخانیات برای امسال را نامگذاری کنند. روزهایی که می‌تواند بهترین نام‌ها را داشته باشد یا نداشته باشد، اما مهم‌تر از نامگذاری، تلاشی است که برای پیش‌گیری از گرایش به سمت مواد و محصولات دخانی در جامعه می‌شود. اینکه یک هفته در سال به عنوان هفته عاری از دخانیات نامگذاری و در آن یک هفته، سخنرانی‌ها و همایش‌ها و سمینارها و نشست‌های تخصصی و برنامه‌های نمادین مختلف و رنگارنگ برای مبارزه با استعمال دخانیات برگزار شود، شاید در کاهش گرایش به سمت این مواد آسیب‌بران سلامت موثر باشد، اما قطعا هیچ‌گاه به ریشه‌کن کردن معضل استعمال سیگار و قلیان در جامعه به خصوص در میان نسل جوان نخواهد انجامید؛ زیرا حل این بحران، به زیرساخت‌های زیادی نیاز دارد که به نظر می‌رسد هنوز عزمی جدی برای ایجاد آنها وجود ندارد.

رهبر انقلاب در دیدار با کارگران فرمودند؛

اینکه باتعرفه سنگین، قاچاق افزایش می‌یابد، استدلالی اشتباه است

رهبر انقلاب، وارد کردن اجناسی را که مشابه داخلی دارند، «مطلقاً ممنوع» خواندند و افزودند: برخی فروشگاه‌ها مقیدند که جز تولید داخلی نفروشند که باید به این انسان‌های با غیرت، آفرین گفت. ایشان افزودند: البته در برخی فروشگاه‌های عمدتاً بزرگ و گاه وابسته به دستگاه‌های دولتی، همه اجناس خارجی است که این کار زشت، عملاً موجب بیکاری کارگر ایرانی و بهبود وضع کارگر خارجی می‌شود.

رهبر انقلاب با انتقاد از فرهنگ خرید کالاهای خارجی و پُر دادن با کالاهای دارای نشان‌های خارجی گفتند: ما با دنیا تعامل داریم اما در عرصه‌هایی که تولید داخلی داریم، وارد کردن، فروش و مصرف کالاهای خارجی باید به‌عنوان یک ضد ارزش تبلیغ و شناخته شود. ایشان خاطرنشان کردند: البته در این زمینه طرفدار افراط نیستم، بلکه باید با حکمت و تدبیر عمل کرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به‌عنوان یک مصداق به قضیه وارد کردن خودروهای آمریکایی اشاره کردند و گفتند: خود آمریکایی‌ها به علت مصرف زیاد و سنگین بودن این خودروها، رغبتی به خرید آنها ندارند؛ حالا در این شرایط ما بیابیم و از فلان کارخانه رو به ورشکستگی آمریکا، خودرو وارد کنیم؟! این جای تعجب فراوان دارد. ایشان افزودند: مدیران و مسئولان خاطرنشان کردند: باید بر سلامت و کیفیت کالاهای صادراتی نظارت شود، چرا که صادر شدن اجناس و کالاهای ناسالم و بی‌کیفیت، موجب بدنام شدن ایران و ضربه به صادرات کشور خواهد شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید فراوان بر «ارزش و اهمیت تولید داخلی» افزودند: تولید داخلی باید به‌عنوان امری مقدس شناخته و حمایت از آن، یک «وظیفه» تلقی شود.

قاچاق بلایی بزرگ

و سَمّ تولید داخلی به‌شمار می‌رود

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با انتقاد از «واردات میلیاردری برخی لوازم غیر ضروری»،

کاراکترهای محبوب نباید سیگاری باشند

دقت عمل را داشته باشند که حرکات و رفتار ناشایستی نکنند که موجب الگوگیری منفی در جامعه شود.

نماینده مردم بافت، رابر و ارزوئیه در مجلس شورای اسلامی بر همین اساس به انتقاد جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران نسبت به سیگار کشیدن برخی کاراکترهای محبوب مثل شخصیت «قباد» در سریال خانگی «شهرزاد» اشاره کرد و گفت: سیگار کشیدن این شخصیت از آن جهت که محبوب مخاطبان واقع شده است، صورت خوشی ندارد، چرا که رفتار او به صورت الگو در می‌آید.

تبلیغ کالای آسیب‌بران در رسانه‌ها ممنوع است

نماینده مردم سردشت و پیرانشهر در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اجرایی نشدن ماده ۳۷ قانون برنامه پنجم، ادامه داد: اجرای ماده ۳۷ بر عهده قوه قضاییه بوده و باید همکاری‌هایی درون و برون‌بخشی بسیاری برای اجرای آن صورت گیرد، اما متأسفانه این ماده در طول ۵ سال گذشته اجرا نشده است. وی با اشاره به اینکه بر اساس مصوبه مجلس در بودجه سال جاری ۱۷۰۰ میلیارد تومان از خرده‌فروشی سیگار مالیات اخذ می‌شود، افزود: این میزان به اعتبارات حوزه سلامت اضافه می‌شود. خضری با تأکید بر اینکه اگر استفاده از کالاهای آسیب‌بران محدود شود، بیماری‌های تنفسی و گوارشی در جامعه کاهش پیدا می‌کند، تصریح کرد: نمایندگان مجلس مجدداً زمان بررسی احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور بر اجرای ماده ۳۷ تأکید کردند، هرچند که تاکنون تنها ۳۰ درصد از احکام

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با انتقاد از عدم اجرای ماده ۳۷ قانون برنامه پنجم در جهت ممنوعیت تبلیغات کالاهای آسیب‌بران در رسانه‌ها، گفت: اخذ مالیات سبز از هرگونه تبلیغات کالاهای آسیب‌بران در رسانه‌ها ضروری است.

رسول خضری، در خصوص مصوبه اخیر مجلس مبنی بر ممنوعیت تبلیغات کالاهای آسیب‌بران در رسانه‌ها، افزود: در ماده ۳۷ قانون برنامه پنجم توسعه بر این نکته تأکید شده که تبلیغات هرگونه کالای آسیب‌بران در رسانه‌ها ممنوع بوده و کارخانه‌های تولیدکننده این نوع مواد باید مالیات سبز پرداخت کنند، به عنوان مثال کارخانجات تولیدکننده نوشابه‌ها و سیگار در محدوده پرداخت مالیات سبز هستند.

مختلف از جمله «رشوه‌های سنگین، تهدید و حتی جنایت»، تلاش می‌کند جلوی تولید آن کالا را بگیرند. این مسائل، بسیار مهم و امنیتی است و نباید با آنها ساده برخورد کرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه آسیب‌شناسی موانع رشد تولید داخلی، به نقد کسانی پرداختند که به بهانه کهنه بودن فناوری تولید محصولات داخلی، عملاً راه ورود محصولات خارجی را به کشور هموار می‌کنند. ایشان گفتند: برخی مدافعان واردات کالاهای خارجی هر جا در استدلال کم می‌آورند، می‌گویند فناوری خارجی، «پیشرفته» و فناوری داخلی، «قدیمی» است؛ بسیار خب اما چرا با این همه استعداد و ذهن خلاق ایرانی، این مشکل را حل نمی‌کنید؟

رهبر انقلاب در جمع‌بندی این بخش از سخنانشان افزودند: به جامعه کارگری، کارفرمایان و مسئولان دولتی خوش‌بین هستم اما واقعیت این است که کار در جاهایی می‌لنگد و برخی علل و عوامل نمی‌گذارد تلاش‌ها به نتیجه لازم برسد، مسئولان تلاش کنند و با شناخت و رفع این رخنه‌ها، شتاب حرکت پیشرفت کشور را افزایش دهند.

ایشان تأکید کردند: رسیدن ایران به قله رفیع تمدن اسلامی، شعار و رجزخوانی نیست، بلکه مستند به واقعیات، امکانات، ویژگی‌ها و ظرفیت‌هایی است که توجه به آنها، زمینه‌ساز تحقق این هدف خواهد شد.

وی افزود: اگر شخصیت‌های منفی در سریال‌ها سیگار بکشند، بسیار قابل قبول تر است تا اینکه یک شخصیت خاص، محبوب و مورد توجه مردم این کار را بکند؛ البته باید توجه داشت صرفاً عمل سیگار کشیدن در یک فیلم یا سریال به معنای ترویج آن نیست و مردم به اندازه کافی به حدی از ثبات رسیده‌اند که بتوانند برای زندگی خود تصمیم بگیرند.

عضو هیأت رئیسه فراکسیون رسانه و هنر مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: شاید لازم باشد کارگردان برای ساخت سری جدید «شهرزاد» بازنگری‌هایی در خصوص سیگار کشیدن بازیگران صورت دهد تا حداقل شخصیت‌های مورد توجه و محبوب، این رفتار را نداشته باشند.

برنامه پنجم اجرایی و ۷۰ درصد آن رها شده است. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس با بیان اینکه منع تبلیغات کالاهای آسیب‌بران شامل همه رسانه‌های تصویری و نوشتاری می‌شود، افزود: هر رسانه‌ای که اقدام به تبلیغات کالاهای آسیب‌بران کند، مشمول پرداخت مالیات سبز و جریمه می‌شود. مالیات سبز به آن معنا است که یک کارخانه تولید مواد غذایی آسیب‌بران به همان میزان آسیب باید مالیات پرداخت کند که دولت از این مالیات در بخش بهینه‌سازی، بسترسازی و جلوگیری از افزایش آلودگی‌های زیست محیطی استفاده می‌کند. به گزارش خانه ملت، نمایندگان مجلس در جریان بررسی احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور با ماده الحاقی ۷۰ این لایحه موافقت کردند. بر این اساس، هرگونه تبلیغ خدمات و کالاهای آسیب‌بران به سلامت بر اساس تشخیص و اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان استاندارد ایران از سوی همه رسانه‌ها ممنوع است و رسیدگی به تخلف از این حکم توسط رسانه‌ها در این زمینه بر عهده سازمان تعزیرات حکومتی است.

عبدی تاکید کرد:

شیوه فعلی مبارزه با مصرف، تاثیری در کاهش مصرف نداشته است

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس با انتقاد از رشد نگران کننده مصرف مواد دخانی و مخدر در کشور، گفت: به عقیده من، مسئولان در شیوه فعلی مبارزه با مواد مخدر و دخانی باید تجدید نظر کنند، زیرا هیچ تاثیری در کاهش مصرف نداشته است.

ایرج عبدی با بیان اینکه تمامی سازمان‌ها باید با ارائه شیوه‌های جدید و موثر، در راستای کاهش مصرف مواد دخانی و مخدر گام بردارند، افزود: البته فرهنگ‌سازی و اجرای درست قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات در کنترل و کاهش مصرف مواد دخانی موثر است.

نماینده مردم خرم آباد و دوره در مجلس شورای اسلامی، انجام اقدامات مناسب پیش‌گیرانه، فرهنگ‌سازی مناسب و تغییر در روند مبارزه با مواد دخانی و مخدر را در کاهش مصرف موثر دانست و یادآور شد: برای رفع ریشه‌ای معضل مصرف مواد مخدر، مسئولان باید نگاه جدی‌تری به بحث مواد مخدر و دخانی داشته باشند.

عبدی با انتقاد از تبلیغ کشیدن سیگار در فیلم‌ها و سریال‌های تلویزیونی، تصریح کرد: از آنجاکه صداوسیما می‌تواند نقش موثری در کاهش مصرف دخانیات داشته باشد، باید به عنوان موثرترین و بزرگترین نهاد تبلیغاتی کشور از ظرفیت خود برای مبارزه با مصرف مواد دخانی استفاده کند، اما متأسفانه در این مورد نقش موثری نداشته و با بی‌توجهی، نحوه مصرف مواد دخانی را در تولیدات خود به جوانان آموزش دهد.

این نماینده مردم در مجلس نهم، با بیان اینکه صداوسیما نباید سلامت مردم را فدای سود اقتصادی بیشتر کند، افزود: افزایش ساخت و تولید برنامه‌های مرتبط با مصرف مواد دخانی و مخدر و همچنین افزایش نظارت بر برنامه‌های تولیدشده باید در اولویت و دستور کار مسئولان ذیربط قرار گیرد تا با بی‌توجهی، زمینه را برای افزایش مصرف مواد دخانی فراهم نکنند.

نماینده مردم خرم آباد و دوره در مجلس شورای اسلامی، افزوده شدن ترک سیگار به مراکز درمان اعتیاد به‌ریستی را در مدیریت مصرف سیگار موثر خواند و افزود: اگر مشاوره درمانی به درستی انجام شود، می‌تواند نقش موثری در کاهش مصرف سیگار داشته باشد؛ امید است تمامی دستگاه‌ها نیز در این راه گام برداشته و در راستای جامعه عاری از دخانیات تلاش کنند.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس، در پایان بر ضرورت اجرای قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات تاکیدکرد و افزود: با وجود آنکه مصرف مواد دخانی در اماکن عمومی ممنوع است، ولی متأسفانه شاهد هستیم که افراد به راحتی در اداره‌های دولتی اقدام به مصرف سیگار می‌کنند؛ در حالی که اجرای درست این قانون در کاهش مصرف دخانی و حتی مواد مخدر بسیار موثر است. چرا که مصرف سیگار و قلیان دروازه ورودی استفاده از مواد مخدر است.

پس از تلاش‌های بسیار سازمان‌های مردم نهاد و متولیان سلامت کشور، نمایندگان نهمین دوره مجلس شورای اسلامی در آخرین ماه‌های حضور خود در بهارستان، به لایحه افزایش قیمت خرده‌فروشی سیگار در قالب لایحه بودجه سال ۹۵ کل کشور «اری» گفتند و با این اقدام، برگ زرین دیگری در کارنامه چهارساله خود باقی گذاشتند. با پایان یافتن دوره مجلس نهم و آغاز به کار مجلس دهم، اراده‌ای جدید در بهارستان به میدان می‌آید که می‌تواند در کاهش استعمال دخانیات در کشور و افزایش سلامت عمومی، نقش جدید و جدی‌ای ایفا کند. شاید بتوان اینطور گفت که نمایندگان دوره نهم مجلس، با تصویب افزایش قیمت سیگار و کالاهای آسیب‌رسان، راهی را آغاز کردند که ادامه آن بر عهده نمایندگان جدید مجلس دولتمردان است. برای بررسی وضعیت استعمال دخانیات در کشور و گزارشی از عملکرد چهارساله مجلس نهم در این حوزه، گفت‌وگویی با دکتر عبدالرحمن رستمیان، نایب‌رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در دوره نهم انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

تاثیر افزایش قیمت محصولات دخانی بر کاهش مصرف را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
مجلس شورای اسلامی در لایحه بودجه کشور مصوب کرد که خرده‌فروشی دخانیات مشمول افزایش مالیات شود. این اقدام کافی است یا اعتقاد دارید محصولات دخانی باید از این هم گران‌تر شوند؟

امسال خوشبختانه عوارض برسیگار بیشتر شد و اتفاقاً در دنیا هم سیاست هادنبال می‌شود. افزایش عوارض بر فروش سیگار یکی از راهکارهایی است که در کنار فرهنگ‌سازی مصرف می‌تواند از بسیاری از آسیب‌های جسمی و روحی جلوگیری کند. نباید کالای آسیب‌رسان ارزان باشد، بلکه باید گران شود. خوشبختانه امسال این اتفاق در بودجه کشور رخ داد. البته این انتقاد هم وارد است که اعتبار و منابع مالی که از محل اخذ عوارض به دست می‌آید، در جاهای دیگر هزینه می‌شود. در حالی که قاعده این است که اعتبار حاصل از عوارض باید در مسیر کاهش تقاضا سرمایه‌گذاری شود. افزایش مالیات در خانواده‌های فقیر، متوسط و قشر جوان، منجر به کاهش ۵۰ درصدی مصرف خواهد شد. یعنی به ازای هر ۱۰ درصد افزایش عوارض، مصرف ۵ درصد کاهش پیدا می‌کند. این سه راهکار یعنی کاهش عرضه، افزایش عوارض و همچنین کاهش تقاضا، فرصتی است که می‌توان از آنها به بهترین نحو استفاده کرد. در برنامه ششم توسعه اتفاق بسیار خوبی مطرح شده که بر اساس آن، گرایش به مصرف مواد دخانی سالانه ۵ درصد کم شود. این پیشنهاد توسط کمیسیون بهداشت مجلس و با همکاری و مذاکرات مفصل با ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه ششم گنجانده شده و قرار است پس از ۵ سال، گرایش و مصرف این مواد به میزان ۲۵ درصد کاهش یابد. این حرکت خوبی است که با توجه به اینکه جزو احکام برنامه توسعه است، دولت موظف خواهد بود در راستای کم شدن مصرف مواد دخانی گام بردارد و سیاست‌های مرتبط با این هدف را پیاده‌سازی نماید. تاکنون در کشور حکمی بدین صورت سابقه نداشته و امسال اولین سالی است که چنین حکمی وارد برنامه‌های توسعه می‌شود. کمیسیون تلفیق برنامه این حکم پیشنهادی را تأیید کرده و هم‌اکنون در صحن علنی مجلس در حال بررسی است.

فکر می‌کنید به عمر مجلس نهم قد می‌دهد یا باید نمایندگان ملت در دوره دهم سرنوشت چنین حکمی را مشخص کنند؟
آنچه در درجه نخست مهم است، تصویب این حکم است. بنابراین تفاوتی نخواهد داشت مجلس فعلی یا مجلس بعد چنین حکمی را تصویب کند. زمانی که این حکم در کارگروه مربوطه مطرح شد، به شخصه بسیار خوشحال شدم. اما باید توجه داشت اجرای چنین حکمی چندان هم آسان نخواهد بود. مجلس زمانی که مصوب می‌کند سالانه ۵ درصد اعتیاد کم شود، به این معنا خواهد بود که دولت سالانه باید منابع و برنامه لازم را تدارک ببیند و مجلس شورای اسلامی هم حمایت‌های خود را ادامه دهد. این یک حرکت بسیار خوب است و مطالعات هم نشان می‌دهد که با این کار می‌توان تا حدود زیادی از هدررفت سرمایه‌های کشور جلوگیری کرد. افزایش مالیات بر مصرف مواد دخانی در مجلس تصویب و به اتمام رسیده است. منتها حکم پیشنهادی در برنامه ششم توسعه همچنان در حال بررسی است. ما امیدواریم این پیشنهاد هم در جریان بررسی لایحه برنامه تغییر نیابد و نمایندگان آن را تصویب نمایند. حقیقت این است که دولت هم حمایت خود را از چنین پیشنهادی اعلام کرده و هم‌اکنون نیز در کمیسیون تلفیق مطرح شده است. به نظر من این پیشنهاد یکی از بهترین مواد قانونی است که به دولت ابلاغ خواهد شد. قطعاً نمایندگان دوره بعد مجلس هم بر این احکام مهر تأیید خواهند زد. واقعیت این است که موضوع اعتیاد و مصرف مواد دخانی در کشور ما به مرز بحران رسیده است. در حدود ۵۰ درصد ظرفیت زندان‌های ما به علت موارد مرتبط با اعتیاد و مواد دخانی پر شده است. هزینه‌های هنگفتی هم بر کشور تحمیل شده است. فرصت‌های نیروی انسانی زیادی از دست رفته و بسیاری از جوانان به علت مصرف مواد دخانی و افت شاخص‌های سلامت، خانواده، اجتماع و کشور را از امکان بهره‌مندی از قابلیت‌های خود محروم می‌سازند و به جای مفید بودن، تبدیل به عضوی مضر برای جامعه می‌شوند. نکته‌ای که شما اشاره می‌کنید درست است. بستگی دارد به اینکه مجلس چگونه چنین پیشنهادی را به تصویب برساند و منوط به این است که نظارت دقیق صورت بگیرد. در آن سو هم مهم است که دولت دغدغه و سرمایه‌گذاری لازم را برای عملی کردن مصوبات اینچنینی داشته باشد. چرا که دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده منوط به نظارت و اجرای درست مصوبات است. به هر حال امیدواریم این اتفاق بیفتد، اما به نظر من نفس چنین مصوبه و پیشنهادی حرکتی رو به جلو است. وضعیت مصرف قلیان هم به همین نحو است و به خصوص در میان بانوان بسیار نگران‌کننده شده است. اینها نشان می‌دهد که ما در سیاست‌های خود آنچنان که باید کار نکرده‌ایم. امیدواریم این دو اتفاق مبارک در برنامه ششم و بودجه باعث کاهش مصرف شود. سن و میزان مصرف دخانیات پائین آمده است.

در سیاست‌گذاری‌های مبارزه با مصرف دخانیات، به نظر می‌رسد به این نکته توجه نشده است که مصرف روزافزون دخانیات چگونه در کشور جا افتاده. یعنی به این فکر نکرده‌ایم که از یک سیستم کنترل اجتماعی استفاده کنیم و زمانی که دریافتیم اهرم‌ها و کارهای فرهنگی مفید واقع نشده‌اند، پای قانون را پیش می‌کشیم. در شرایطی که ماده ۳ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مصوب سال ۱۳۸۵، هر نوع تبلیغ، حمایت، تشویق مستقیم و غیرمستقیم یا تحریک افراد به استعمال دخانیات را ممنوع کرده، به راحتی استعمال مواد دخانی را در رسانه‌ها و اماکن عمومی تبلیغ می‌کنیم و هر چه را که یافته بودیم پنبه می‌کند. در این زمینه چه کارهایی می‌توان انجام داد؟
در معاهده‌های بین‌المللی و مطالعات صورت گرفته، چندین راهکار برای مصرف مواد دخانی توصیه شده است که یکی از آنها کاهش تقاضا است. در این رابطه نیاز به فرهنگ‌سازی داریم. رسانه‌های جمعی، نظام آموزش و پرورش و آموزش عالی باید در این زمینه کار کنند تا کاهش تقاضا به وجود آید. در بسیاری از موارد مردم را نصیحت می‌کنیم که مواد دخانی کمتر مصرف کنند و از این طریق در پی کاهش تقاضا هستیم. می‌گوئیم سیگار بد است و نباید استعمال شود. مسئله

این است که ما نتوانسته‌ایم به طور عمیق بر روی این مسئله کار کنیم که در افراد این اعتقاد قلبی را ایجاد کنیم که به سمت استفاده از مواد دخانی نروند. با نصیحت کردن تغییر آنچنانی به وجود نمی‌آید. بنابراین باید از کارهای سطحی پرهیز کنیم و به صورت عمیق‌تری به این مسئله بپردازیم. صدا و سیما و دیگر اماکن فرهنگی کشور و حتی نظام بهداشت و درمان که باید بر روی پیشگیری کار کنند، عمیق‌تر باید کار کنند. رسانه‌های تصویری ما از طریق فیلم‌سازی فرهنگ‌سازی کنند و با به تصویر کشیدن نمونه‌های بارز، تأثیرات بیشتری را بر رفتارهای شهروندان به جا بگذارند. شهروندان باید به میزانی از آگاهی دست یابند که قدرت «نه» گفتن را داشته باشند. این بدان معنا است که فیلم و هنر و هر ابزار و پدیده دیگری جز نصیحت کردن می‌تواند این اجماع را در میان مصرف‌کنندگان مواد دخانی به وجود بیاورد که دخانیات، سلامتی آنها را به شدت مورد تهدید قرار می‌دهد. تا زمانی که این اعتقاد را در افراد نهادینه سازیم، یکی از اقدام‌های بسیار خوبی که دولت در لایحه بودجه امسال کشور منظور کرد، همین افزایش مالیات بر فروش مواد دخانی است.

چالش دیگر دسترسی آسان به مواد دخانی است. یکی از علت‌هایی که عموماً درباره شیوع مصرف سیگار از سوی کارشناسان بیان می‌شود همین سهولت در دسترسی است. به طور مثال به هر سوپرمارکت و دکه روزنامه‌فروشی که مراجعه کنید، سیگار یکی از پایه‌های ثابتی است که به همه مردم بدون در نظر گرفتن سن و جنسیت ارائه می‌شود. در این باره چه کار می‌توان کرد؟

این نکته بسیار مهم است. متأسفانه عرضه مواد دخانی در کشور بسیار رایج است. امروزه سیگار راحت‌تر از نان قابل دسترسی است. در همه اماکن و معابر و حتی جلوی مدارس هم سیگار عرضه می‌شود. این در حالی است که هر کسی نباید امکان و توان عرضه سیگار را داشته باشد. وزارت صنعت، معدن و تجارت باید اماکن خاصی را مشخص کند و عرضه سیگار هم صرفاً از همان محل صورت گیرد. قرار هم بر این بوده که حوزه تجارت این وزارت‌خانه مانع عرضه بی‌رویه مواد دخانی در کشور شود. وزارت صنعت باید به افراد خاصی پروانه عرضه اعطا کند و در بقیه موارد جلوی عرضه سیگار را بگیریم. در زمینه کاهش تقاضا باید تلاش بیشتری از خود نشان دهیم.

در یکی از طرح‌هایی که از سوی نمایندگان مجلس پیشنهاد شد، قرار بر این بود که فروش مواد دخانی در مبادی خاصی صورت گیرد اما تاکنون رنگ اجرایی به خود ندیده است. سرانجام این طرح چه خواهد شد؟
در کارگروهی که بدین منظور تشکیل شد، مباحث زیادی مطرح شد و اتفاقاً در یکی از جلسات هم مسئولان وزارت‌خانه‌های صنعت، معدن، تجارت و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حضور یافتند. منتها هنوز اجرایی نشده است و به اعتقاد من، اگر پیگیری‌های لازم صورت بگیرد قابل اجرا خواهد بود. ضمن اینکه برخی ارگان‌ها و نهادها هم مخالفت‌هایی با چنین طرح‌هایی دارند که احتمال اجرای طرح‌ها را پائین می‌آورد. در همین بحث افزایش مالیات بر عرضه مواد دخانی نیز افراد زیادی بودند که ساز مخالف می‌زدند و به خاطر منافع مالی خودشان، مانع تراشی می‌کردند. طبیعتاً با پشتکار و پیگیری بیشتر می‌توان این طرح را هم اجرایی کرد.

طرح‌هایی مانند افزایش مالیات بر عرضه و فروش مواد دخانی تا چه اندازه بر بنیای شواهد و مطالعات است؟ آیا صرفاً واکنشی به آمارهای نگران‌کننده‌ای است که از سوی مراجع رسمی اعلام می‌شود یا اینکه به صورت علمی و محاسبه شده با موضوع برخورد می‌شود؟
خیر. تا به امروز در این مورد به خصوص مالیاتی وضع

عبدالرحمن رستمیان، در گفت‌وگو با کارت قرمز:

دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده منوط به نظارت و اجرای درست مصوبات

نکرده بودیم. در کشورهای منطقه از این نظر رتبه دوم را از آخر داریم و کمترین مالیات را به خصوص در خرده فروشی داریم. ۵ درصد مالیات اصلاً رقم بالایی نیست. در اکثر کشورهای دنیا مالیاتی که بر عرضه مواد دخانی وضع می‌کنند در حدود ۷۰ درصد است و در برخی از کشورها هم این رقم تا ۸۰ درصد می‌رسد. در دنیا معمول است که برنامه‌های عاری از دخانیات را تا ۲۰ سال آینده هم پی‌ریزی کرده‌اند. این یکی از ضعف‌های قانون و مقررات ما است. به این مفهوم می‌توان گفت ما هیچ کاری نکرده‌ایم و حتی باید به خودمان نمره منفی بدهیم. امسال اما وضعیت کمی فرق کرد و با وجود بحث‌ها و گرفتاری‌های زیادی که داشتیم، سرانجام موضوع ختم به خیر شد و به نتیجه رسیده است.

نگرانی ما از وضعیت عرضه و مصرف مواد دخانی طبیعی است. این یک امتیاز مثبت است. اما روی دیگر این موضوع، سیاست‌های ما در زمینه مبارزه با ورود قاچاق مواد دخانی و برخورد با مبادی غیرصلاحت‌دار عرضه اینگونه مواد است که به نظر جدی گرفته نمی‌شود. در این حوزه چه کارهایی می‌توان انجام داد؟ آیا صرفاً افزایش قیمت‌ها یا وضع مالیات بیشتر و کارهای فرهنگی است که نتایج مورد انتظار را به دست می‌دهد یا کارهای دیگری هم باید انجام دهیم؟

ببینید، ما هم اعتقاد داریم که باید با قاچاق و عرضه مواد از مبادی غیررسمی مقابله شود. اما توجه داشته باشید که این‌گونه اقدام‌ها فرابخشی است و محدود به یک دستگاه و ارگان خاص نمی‌شود. به همین دلیل است که می‌گویم کاهش تقاضا و کاهش عرضه باید به صورت همزمان باشد. در زمینه کاهش تقاضا، اکثر وزارت‌خانه‌ها و واحدهای فرهنگی باید درگیر باشند. درست است که وزارت اقتصاد و دارایی یا وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه کاهش عرضه نقش دارند، اما به اعتقاد من این موضوع یک رسالت و وظیفه ملی است و همه باید درگیر آن باشند. به خاطر ناکامی ما در کنترل و مبارزه با گسترش عرضه و فروش مواد دخانی است که می‌گویم باید به خودمان نمره منفی بدهیم. همین الان هم می‌بینیم عده‌ای به خاطر منافع فردی یا گروهی خود، کارخانه تولید سیگار تأسیس می‌کنند. عده‌ای حتی یا را فراتر نهاده‌اند و می‌گویند باید سیگار صادر کنیم. این بحث‌ها با نظام اعتقادی و اخلاقی ما سازگار نیست. ما نمی‌توانیم به خاطر دست‌یابی به سود و درآمد ارزی، سلامتی مردم را کنار بگذاریم. جالب این است که ما در زمان تحریم‌های بین‌المللی، در زمینه واردات و دسترسی به داروهای دخانی هیچ محدودیتی وجود نداشت. اینگونه مبارزات نیاز به همت ملی دارد. مطمئناً اگر همه پای کار بیاوریم و منافع جمعی را بر اولویت‌های فردی و گروهی ارجح بدانیم، موفقیت دور از دسترس نخواهد بود.

در مجموع عملکرد مجلس شورای اسلامی در زمینه مبارزه با گسترش عرضه و فروش مواد دخانی و کاهش گرایش عمومی به استعمال اینگونه مواد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

حقیقت این است که کاهش مصرف را نتوانسته‌ایم ایجاد کنیم، اما در مورد کاهش تقاضا گام‌هایی موثر برداشته شد که اعمال مالیات بر عرضه یکی از نشانه‌های آن است. از سال ۱۳۷۵ که ایران معاهده بین‌المللی کاهش و منع مصرف مواد دخانی را به امضا رسانده، تنها در سال ۸۷ بود که نظام مالیات‌دهی را در مورد سیگار اعمال کردیم و امسال هم دومین باری است که این مهم تکرار می‌شود. اگر احکام برنامه ششم توسعه هم به تصویب برسد در آن صورت می‌توان به مجلس نهم نمره قبولی داد. هر چند من اعتقاد دارم در صورت اجرای درست چنین قوانین و مقرراتی است که صحبت کردن از کارنامه، سودمند خواهد بود.

گزارش اختصاصی از محله پیروزی تهران؛

قلیانسرا

همسایه ناخوانده مدرسه پسرانه

و سوسه خوبی برای سوق دادن جوانان به سمت استعمال سیگار، قلیان و در پی آن مواد مخدر است.

همنشینی قلیانسرا و آپارتمان مسکونی

کمی در محل قدم زدیم. قلیانسرا یا همان سفره‌خانه هزار و یک شب، با شیشه‌های دودی، تنها چند قدم پایین‌تر از مدرسه بود. درب این محل باز بود و چند نفر نیز در آن، مشغول کشیدن قلیان بودند. قلیانسرا در یک آپارتمان با نمای سنگ سفید واقع بود. بالای سر آن، تمامی واحدها مسکونی بود. در سمت راست آن یک میوه‌فروشی قرار داشت و رو به روی آن نیز، یک مرکز راهنمایی مشاوره انجمن اولیاء و مربیان وجود داشت. وقتی وارد مرکز شدیم، چند خانم در انتظار مشاوره نشسته بودند. خانم منشی هم پشت میز مشغول واریسی بعضی مطالب بود. وی رابطه با فعالیت‌های مرکز از ایشان پرسیدم. وی گفت: در اینجا که زیر نظر آموزش و پرورش منطقه ۱۴ تهران است، خدماتی مانند مشاوره خانواده، هدایت تحصیلی و شغلی، مشاوره کودک، گفتار درمانی، رفتار درمانی، مشاوره بالینی روانپزشک و غیره ارائه می‌شود. در رابطه با قلیان‌سرای که روبه روی مرکز

به اثرات کشیدن قلیان در درازمدت، متأسفانه به سمت این قبیل اماکن روانه شده و اوقات فراغتشان را در جمع دوستان در چنین مکان‌هایی می‌گذرانند.

این مدیر مدرسه متذکر شد: مراجع و ارگان‌هایی که این چنین مجوزهایی را صادر می‌کنند، باید تمام شرایط محله را در نظر بگیرند. وقتی در این محله علاوه بر تراکم بالا، چند مدرسه و مسجد وجود دارد، نباید مجوز تاسیس قلیانسرا در آن صادر شود. تازه باید این مسئله را نیز در نظر گرفت که بالای سر این قلیانسرا، یک آپارتمان مسکونی است که ساکنان آن، علاوه بر سایرین، روزانه میزان قابل توجهی از دودی که از هواکش این قلیانسرا خارج می‌شود را تنفس می‌کنند. هر بار که از جلوی این قلیانسرا رد می‌شوم، تعداد قابل توجهی از جوانان را می‌بینم که مشغول کشیدن قلیان هستند. به هر حال وقتی چنین

اماکنی برای تفریح جوانان بی هیچ مشکلی دایر می‌شود، باید منتظر عواقب آن نیز در آینده بود. بهمن آبادی گفت: نوجوانان و جوانان ما، آینده سازان این کشور هستند و باید بیش از هر وقت دیگری به سلامت جسم آنها توجه کرد. هر بار که مبادا از بچه‌های این مدرسه، پای کسی به این مکان باز شود. ولی به غیر از بچه‌های این مدرسه، نوجوانان و جوانان بی‌شمار دیگری در این محل سکونت دارند که باید به آنها نیز توجه کرد. والدین بچه‌ها هر قدر هم که نگران بچه‌ها بوده و از آنها حمایت کنند، باز هم وجود چنین اماکنی در محل،

بچه‌هایمان را کنترل کنیم، بالاخره ممکن است با دوستانشان به این قلیان‌سراها بیاند و قلیان بکشند. نباید روبه روی مدرسه مجوز تاسیس قلیانسرا داده شود. مسئولان باید جلوی این‌تجور مکان‌ها را بگیرند، وگرنه ما کاری نمی‌توانیم بکنیم.»

مدرسه پسرانه به همراه اکسیژن با طعم میوه

به داخل مدرسه رفتیم. محمد بهمن آبادی، مدیر دبستان پسرانه جواد الائمه، محل کار خود را ترک کرده بود. با او به صورت تلفنی گفت‌وگو کردیم. بهمن آبادی گفت: این قلیانسرا یک سالی است که رو به روی مدرسه باز شده و متأسفانه بدون توجه به این مسئله که نزدیک آن یک مدرسه پسرانه و چند متر آن‌طرف‌تر یک مدرسه دخترانه وجود دارد، همچنان این مکان میزبان قلیانی هاست. تا کنون ما چندین بار نامه نگاری کردیم، نامه‌هایی که زیر آنها را مدیر مدرسه، شورایاری، مسجد و اهالی محل امضاء کرده‌اند، ولی متأسفانه پلمپ فقط برای چند روز است و دوباره قلیان‌سرا شروع به کار می‌کند. وی ادامه داد: والدین بچه‌ها بارها به حضور این قلیان‌سرا رو به روی مدرسه اعتراض کرده‌اند، ولی متأسفانه تاکنون اقدام اثربخشی صورت نگرفته است. علاوه بر اینکه وجود یک قلیان‌سرا آن هم نزدیک به مدرسه جرم است، باید این را هم در نظر گرفت که بچه‌ها در این سن به رفتارهای پرخطر گرایش دارند. آنها بدون توجه

اهالی محل را برای درج در نشریه کارت قرمز به ما دادند. البته در خصوص مجوز چنین مکانی، با دکتر خسرو صادق نیت رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جلسه «هماهنگی برگزارری روز جهانی بدون دخانیات» به گفت و گو نشستیم. وی تأکید کرد صدور چنین مجوزی قانونی نیست و اگر اهالی محل آدرس را به ما گزارش دهند، این مسئله را پیگیری می‌کنیم.

زیبنتی افخم و ماجرای «هزار و یک شب»

برای کسب اطلاعات بیشتر از وضعیت این دو قهوه‌خانه، چند تن از خبرنگاران نشریه برای تهیه گزارش به محل فوق رفتند. گزارش از این محل در ابتدا اینگونه بود:

بعد از عبور از بلوار نیکنام، وارد خیابان شهید زیبنتی افخم شدیم. در ابتدای این خیابان، یک مدرسه پسرانه به نام «جواد الائمه» وجود دارد که تازه تعطیل شده بود. با چند نفر از دانش‌آموزان شروع به صحبت کردیم. رضا گفت: « بعضی وقت‌ها بوی قلیان میوه‌ای می‌آید. ظهر که تعطیل می‌شویم، زود به خانه می‌رویم، ولی عصرها برخی پسرها با موتور به این محل‌ها می‌آیند و سیگار و قلیان می‌کشند.» مادر یکی از دانش‌آموزان که منتظر پسر خود رو به روی مدرسه ایستاده بود هم گفت: «متأسفانه اینجا بوی قلیان زیادی می‌آید. ما هر قدر هم که

چندى پیش، یکی از ساکنان خیابان پیروزی، محله نیکنام تهران با کارت قرمز تماس گرفت و از حضور دو قلیانسرا در این محله خبر داد. این فرد که از ساکنان این محله است، با ناراحتی اعلام کرد در این محل، دو دبستان دخترانه و پسرانه و یک مسجد وجود دارد که علی‌رغم نزدیکی این دو قلیانسرا به این مراکز، مسئولان تاکنون تلاشی برای بستن آنها نکرده‌اند. وی ادامه داد: متأسفانه تاکنون چندین بار شکایت خود را به اشکال مختلف به گوش مسئولان امر رسانده‌ایم، ولی تاکنون هیچ جوابی نگرفتیم. هر روز شاهد رفت و آمد افراد مختلف در این قهوه‌خانه‌ها هستیم و علاوه بر اینکه تا پاسی از شب بخشی از خیابان را به پارک موتورهایشان اختصاص داده‌اند، این محل‌ها به مراکزى برای دعوا، اختشاش یا فروش مواد مخدر نیز تبدیل شده است.

از آنجا که تماس این شهروند عزیز همزمان با مراسم اختتامیه اولین جشنواره «زندگی بدون دخانیات» بود، تصمیم گرفت نامه خود را به دست مسئولان وزارت بهداشت برساند تا شاید به این وسیله اتفاقی بیفتد. بنابراین، دو تن از ساکنان این محله به این همایش آمده و دو نامه‌ای را که تمامی اعضای محل امضا کرده بودند، به دست معاون بهداشتی وزارت بهداشت دکتر سیاری و نیز دکتر ایازی، قائم مقام وزیر در امور مشارکت‌های اجتماعی رساندند. این افراد بعد از پایان مراسم، کپی نامه امضاشده توسط

کشور تشکیل می‌دهند. ما باید بیش از هر وقت دیگری به سلامت جسم و روان آنها توجه کنیم. اگر تنها برای کسب درآمد بیشتر، سلامت و آینده

عده‌ای را نادیده بگیریم، گناه بزرگی است. وی متذکر شد: در اینجا هر روز جوانان بسیاری را می‌بینم که مشغول کشیدن قلیان هستند. جوانان ۱۴- ۱۵ سال به بالا که بیشترین زمان خود را در این مکان می‌گذرانند، بدون آنکه توجهی به عواقب آن توجهی نداشته باشند. به هر حال اینگونه مکان‌ها و این قبیل جمع‌ها با خود فساد به همراه دارد. بارها دیده شده که جوانان به جان هم افتاده و کتک کاری می‌کنند که بوسیله ماموران نیروی انتظامی رفع و رجوع شده است. این قبیل ناآرامی‌ها و گردهمایی‌ها، مناسب حال محل و اهالی محله نیست.

مسئولان مجوز صادر نکنند

حاج آقا شهرستانی در ادامه افزود: بعد از نماز جماعت، افرادی را می‌بینیم که به سمت قلیان‌سرا می‌روند تا اوقات فراغتشان در آنجا سپری کنند. به هر حال، افراد به دنبال لذت آنی هستند، بی آنکه توجهی به عواقب و بازخوردهای آن داشته باشند. مسئولان هم می‌بایست به جای دادن مجوز به این قبیل مکان‌ها، صاحبان سرمایه را ترغیب کنند که پول و سرمایه خود را به گونه‌ای دیگر سرمایه‌گذاری کنند. به طور مثال اماکن ورزشی – تفریحی دایر کنند تا جوانان اوقات فراغتشان را با تفریحات سالم سپری کنند. این قبیل جمع‌ها و مکان‌ها فساد به همراه دارد. جوانان بی آنکه اطلاع داشته باشند، درگیر مسائل و مشکلاتی می‌شوند که شاید هیچوقت فکر آن را هم نمی‌کردند. مشکلاتی که در اکثر مواقع، جبران آنها هزینه‌های مالی و جانی بسیاری به همراه دارد.

دانش‌آموزان در این مدرسه ابتدایی بعد از کسب علم و دانش، وارد فضایی می‌شوند که در آنجا قلیان به راحتی در دسترس است. آنها می‌توانند با پرداخت مبلغی پول در کنار دوستانشان به راحتی

قلیان بکشند، بی خبر از اینکه قلیان چه ضرر و زیانی می‌تواند برای آنها داشته باشد. وجود یک قلیان‌سرا در محل با داشتن یک چنین ویژگی‌هایی، مسائل و مشکلاتی را به همراه دارد که زنجیروار به هم متصل است. مشکلاتی از قبیل رواج فساد، تشویق جوانان برای استعمال قلیان و سایر مواد دخانی، اجتماعات ناهنجار، ناآرامی و اغتشاش، آلوده نمودن هوا، ایجاد ناآمنی برای اهالی محله و غیره، همگی مسائل و مشکلاتی هستند که با برپایی یک چنین مکان‌هایی به‌وجود خواهد آمد. در واقع مسئولان امر که مجوز چنین اماکنی را صادر می‌کنند، باید در ابتدا وضعیت محل و منطقه را در نظر بگیرند و در نهایت مجوز صادر کنند. هر چند که همه ما می‌دانیم دایر کردن قلیان‌سرا در نزدیکی مدارس، بیمارستان‌ها و خانه‌های مسکونی ممنوع است، ولی در عمل شاهد وجود قلیان‌سراهایی در این مکان‌ها هستیم، بدون آنکه با آنها برخورد قانونی شود.

یکسال پیش تنظیم کردیم که تمامی اهالی محل، مدیر مدرسه، اعضای شورایی، امام جماعت مسجد و بسیاری دیگر آن را امضا کردند که متأسفانه تاکنون هیچ حرکتی جهت تعطیلی یا پلمپ این مکان انجام نشده است.

شاکری ادامه داد: البته چند باری نیز این مکان پلمپ شد، ولی بعد از چند روز مجدداً باز شد و همچنان جوانان بسیاری برای کشیدن قلیان به این مکان می‌آیند. در این مدرسه بچه‌های ما مشغول

تحصیل هستند، آنها چه گناهی کردند که باید از هوای آلوده استفاده کنند. تازه اگر از هوا هم بگذریم، باید همیشه این نگرانی را داشته باشیم که مبدا بچه‌هایمان به سمت این قلیان‌سرا بروند و در جمع دوستان شروع به کشیدن قلیان کنند.

دعوا و کتک کاری نتیجه قلیانسرا

وی افزود: در این مکان چندین بار دعوا و کتک کاری شده که پلیس دخالت کرده است. ولی همچنان این قلیان‌سرا فعال است و کسی نمی‌تواند جلوی آنرا بگیرد. در شورایی محل هر روز تعداد قابل توجهی از اهالی برای شکایت پیش ما می‌آیند، ولی ما هر بار تنها خجالت می‌کشیم که متأسفانه بعد از پیگیری‌های بسیار تاکنون نتوانسته‌ایم کاری انجام دهیم. چطور می‌شود که یک مصالح فروشی به سرعت تغییر کاربری داده و بتواند روبروی مدرسه بچه‌ها و زیر یک ساختمان مسکونی قلیان‌سرا دایر کند و بعد از آن‌همه مزاحمت، کسی اقدام به پلمپ آن نکند.

حضور جوانان زیر ۱۶ سال در این مکان

بعد از گفت‌وگو، به خدمت حاج آقا شهرستانی، امام جماعت مسجد حجت (عج) رسیدیم. وی از وجود این قلیان‌سرا در محل ابراز تأسف کرد. ابراز تأسف از این بابت که جوانان ناآگاهانه دست به رفتارهایی می‌زنند که در آینده اثرات منفی آن رفتارها گریبانگیر خودشان می‌شود.

حاج آقا شهرستانی گفت: بسیاری از مراجع و روحانیت بارها به مضرات سیگار و مواد دخانی اشاره کردند. در این میان می‌توان به سخنان حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی اشاره کرد که بارها در رابطه با مقابله با استعمال سیگار و مواد دخانی تأکید داشته‌اند. وی با اشاره به فتوای حرمت استعمال دخانیات گفت: «ما فتوایی درباره سیگار دادیم و گفتیم کشیدن سیگار و دخانیات حرام است و دلیل ما نیز روشن است. اطبایی که در این راه فعالیت می‌کنند پیش ما آمده و گفته اند ۱۲۰ نوع بیماری است که بر اثر کشیدن سیگار و دخانیات به سراغ انسان می‌آید؛ برخی از این بیماری‌ها سرطان، گرفتگی عروق و سکنه مغزی و سکنه قلبی است. ما می‌گوییم قول اهل خبره بلکه اجماع آنها را باید در این مسأله پذیرفت و نیز می‌گوییم استعمال چیزی که این همه ضرر دارد، باید حکم به حرمت آن داد.»

حاج آقا شهرستانی ادامه داد: با توجه به این مسئله که استعمال سیگار و قلیان، دغدغه بسیاری از روحانیت است، باید مبارزه و کنترل آن را جدی بگیریم. به خصوص بخش قابل توجهی از جمعیت ما را جوانان و نوجوانان به عنوان آینده‌سازان این

برخورد کلانتری و پلیس

وی متذکر شد: گاهی به ما خبر می‌رسد در این مکان علاوه بر قلیان، مواد مخدر نیز رد و بدل می‌شود. حال ما نمی‌دانیم به حضور این مکان در مقابل مدرسه بیشتر توجه کنیم یا اتفاقاتی که در آن در حال وقوع است. اتفاقاتی که بازخورد آن را می‌توان هر شب مشاهده کرد. به‌طور مثال، یک روز دختر خانوم جوانی دیده شد که به تنهایی

مشغول کشیدن قلیان بود. بارها در این قلیان‌سرا دعوا و کتک کاری شده که به کلانتری و پلیس ۱۱۰ هم کشیده شده است، ولی بعد از هر پلمپ، مجدداً این قلیان‌سرا شروع به کار می‌کند. به هر حال دانش‌آموزان این مدرسه در سن رشد و در مرحله یادگیری اجتماعی قرار دارند. وقتی بچه‌ای از مدرسه تعطیل می‌شود، با هم سن‌های خود وسوسه می‌شود که قلیان بکشند. مسئول قلیان کشیدن این دانش‌آموزان چه کسانی هستند؟ اولیای مدرسه که بعد از تعطیلی مدرسه مسوولیتی در قبال دانش‌آموزان ندارند و خانواده‌ها نیز که قادر نیستند لحظه به لحظه بچه‌های خود را کنترل کنند. بورچی ادامه داد: سفره‌خانه هزار و یک شب، در ابتدا یک مصالح فروشی بود که بعد از مدتی اقدام به راه‌اندازی قلیان‌سرا کرد. این موضوع را هم در نظر بگیرید که بالای سر قلیان‌سرا، چندین واحد مسکونی قرار دارد که اهالی این ساختمان شبانه روز باید از هوای آلوده این مکان استفاده کنند.

عواقب وجود این قلیان‌سرا در محل علاوه بر اینکه روزانه قابل مشاهده است، در آینده نیز بیشتر نمود پیدا خواهد کرد. علاوه بر اینکه در این محل آمار معتادان بالا خواهد رفت، آمار جرایم دیگری مانند دزدی، مواد فروشی و سایر مسائل و مشکلات دیگر در پی آن نیز افزایش خواهد یافت. از زمانی که این قلیان‌سرا شروع به کار کرده، متأسفانه افرادی را می‌بینیم که در گذشته حتی سیگار هم نمی‌کشیدند، اما امروز به سیگار و قلیان مواد مخدر روی آورده‌اند. تشویق دوستان، باتوق شدن این مکان برای تفریح ناسالم قلیان و ...، همگی این موارد موجب می‌شود که یک فرد کشیدن قلیان را روشی برای بودن در جمع دوستان تلقی کند.

وی در خاتمه گفت: در اینجا همه جور گروه سنی دیده می‌شود. از نوجوان ۱۵ ساله گرفته تا افراد میانسال که همگی در کنار یکدیگر نشسته و قلیان می‌کشند. زمان‌هایی که تعداد مشتریان بیشتر می‌شود، قلیان‌سرا هواکش خود را روشن کرده و ناگهان حجم بالایی از دود قلیان وارد محل می‌شود که علاوه بر کسبه، اهالی محل، مدرسه و حتی افراد مسن و کسانی که مشکلات قلبی یا ربوی دارند، از این هوا استفاده می‌کنند. بورچی در خاتمه برای اینکه از چند و چون شکایاتی که در خصوص این قلیان‌سرا انجام شده مطلع شویم، شماره تماس آقای شاکری، از اعضای شورایی را به ما داد. با او تماس گرفتیم.

گرفتن مجوز مجموعه ورزشی سخت تر از قلیانسرا

آقای شاکری در ابتدا گفت: «امروزه برای گرفتن مجوز تأسیس یک مجموعه ورزشی باید جاهای مختلف رفت و به قول معروف هفت خوان رستم را بگذرانیم تا بتوانیم مجوز مکان ورزشی بگیریم، ولی یک قلیان‌سرا به راحتی در یک محله که در آن دو تا مدرسه وجود دارد دایر می‌شود و هر بار که اعتراض می‌کنیم، متأسفانه مجوز آن باطل نمی‌شود.»

وی ادامه داد: در این محله علاوه بر مدرسه پسرانه، یک مدرسه دخترانه و نیز دو مسجد قرار دارد. ولی هر بار که تمامی اهالی محل اعتراض کرده‌اند، متأسفانه ره به جایی نبرده‌اند و این سفره‌خانه همچنان فعال است. ما نامه‌ای را

رسیدیم. اهالی ساختمان مشغول جابه‌جایی بودند. هر کدام از اتاقی به اتاق دیگر با وسایلی که در دستشان بودند می‌رفتند. با پرس و جو به یکی از طبقات رسیدیم تا مسئول سرای محله را ببینیم. مدیر سرای محله پیروزی، مژده شهناز بود. او نیز درگیر یکسری جا به جایی‌ها درساختمان بود. در رابطه با قلیان‌سراها از وی پرسیدیم. وی ابراز بی اطلاعی کرد و گفت: «البته از گوشه و کنار صحبت‌هایی شنیده‌ام. بهتره برای اینکه اطلاعات بیشتری کسب کنید، با آقای جواد بورچی مسئول شورایی محله جوادیه صحبت کنید.» بعد که خواستیم آقای بورچی را ببینیم، گفتند عصر به بعد می‌آیند که تصمیم گرفتیم با ایشان مصاحبه تلفنی انجام دهیم.

بازگشایی همزمان دو قلیانسرا در یک سال

جواد بورچی در ابتدا بسیار خرسند شد از اینکه رسانه‌ای، مشکلات اینچنینی محل را پوشش می‌دهد. وی در رابطه با این قلیان‌سرا گفت: متأسفانه یک سالی است که دو قلیان‌سرا به فاصله چند متر در این محل دایر شده است. این را هم در نظر بگیرید که در این محل ما چند مسجد، مدرسه دخترانه و پسرانه را در کنار تراکم بالای منازل مسکونی داریم. چگونه دو تا قلیان‌سرا هم زمان در یک محلی که علاوه بر مدرسه، خانواده‌های بی شماری در آن زندگی می‌کنند، به این راحتی مجوز گرفته است.

وی در ادامه افزود: در کنار دو مدرسه دخترانه و پسرانه، دو قلیان‌سرا دایر شده که واقعا جای تعجب دارد. همه می‌دانیم که اماکن اینچنینی یک سری ناهنجاری و ناامنی‌ها را با خود به همراه می‌آورند که مسئولان مربوطه می‌بایست قبل از دادن مجوز، به تمامی جوانب آن توجه کنند. چطور می‌شود در مقابل مکانی که محل کسب علم و دانش برای دانش‌آموزان است، مرکزی دایر شود که بر خلاف این اصول است. دانش‌آموزان در روبه‌روی مدرسه با مکانی مواجه هستند که در آنجا قلیان و مواد دخانی به راحتی استعمال می‌شود. در حالی که آنها در مدرسه می‌آموزند که این قبیل رفتارها اشتباه است. بنابراین وجود این قلیان‌سرا با مدرسه، آن هم در یک محله، کاملاً منافات دارد.

بورچی در رابطه با اقداماتی که تاکنون برای پلمپ این مکان‌ها داشته‌اند گفت: در این یکسال، چندین بار با همکاری مدرسه، مساجد، اهالی محل و دیگران اقدام به بستن این قلیان‌سراها کردیم که متأسفانه تاکنون به نتیجه منطقی نرسیده‌ایم. در ساعاتی از شبانه روز، وقتی وارد این محل می‌شوید، نگرانی‌های اهالی محل کاملاً مشهود است. اول اینکه ساعت ۷ شب به بعد با جمعیت زیادی از موتورسواران رو به رو می‌شویم که برای کشیدن قلیان در این محل در حال تردد هستند. حال این را هم در نظر بگیرید که بالای این مکان، خانه‌های مسکونی قرار دارد. افراد این ساختمان و ساکنان محلی که در نزدیکی این قلیان‌سرا سکونت دارند، بارها از بوی بد قلیان، صدای نابه‌هنجار موتورسواران، دعوا و درگیری مشتریان شکایت کرده‌اند.

بود پرسیدم. کمی به اطراف نگاه کرد و گفت: «راستش من خیلی توجه نکردم. اگر هم همچنین جایی وجود داشته باشد، به ما کاری ندارد. به هر حال روزهایی که من به سر کار آمده‌ام، برای من تا حالا مشکلی پیش نیامده است.»

از یکی از خانم‌هایی که در صف انتظار بود همین سوال را پرسیدم. با لیخنند گفت: «والا من انتهای این خیابون زندگی می‌کنم. می‌بینم که بعضی از ساعت‌ها مثل غروب، اینجا خیلی شلوغ می‌شه. ولی خوب خانه ما از اینجا فاصله داره. برای همین هم خیلی بهش توجه نکردم.»

از او پرسیدم وجود قلیان‌سرا رو به روی مرکزی که در رابطه با اولیاء و مربیان مشاوره می‌دهد، آیا تناقض ندارد؟ کمی مکث کرد و گفت: «تا به حال اینطوری به این قضیه نگاه نکردم. ولی خوب شاید منافاتی نداشته باشه. ولی به‌رحال الان دایر شده. ما چه کار می‌تونیم بکنیم. من که اینجا بعضی روزها می‌یام و مشاوره می‌گیرم، ولی خوب کسانی که توی این مرکز هستند باید فکری بکنند.»

نمازگذاران هم ناراضی بودند

به هر حال، قلیان‌سرای هزار و یک شب، از هر طرف با مرکزی احاطه شده بود که موضوع آن، تماماً با فعالیت قلیان‌سرا تناقض داشت. در سمت راست و چپ قلیان‌سرا، دو مسجد نیز وجود دارد. یکی مسجد امام علی (ع) و دیگری مسجد حجت (عج). ابتدا به سمت مسجد امام علی (ع) رفتیم. بعضی افراد برای ادای فریضه نماز، در حال ورود به مسجد بودند. از یکی از آقایان در رابطه با قلیان‌سرا پرسیدم. با ناراحتی گفت: «خانوم به خدا ما دیگه خسته شدیم. از بس که تو این محل باتوق همه جور آدمی شده. از ساعت ۷ شب به بعد اینقدر اینجا آدم‌های جور واجور تردد دارند که می‌ترسیم به ساعت‌هایی توی محل قدم بزنیم. به غیر از اون هم، من به خانوادم گفتم از یک ساعتی دیگه بیرون نباشن از بس که محل نا امن شده. مسئولان غروب بیان توی محل خودشون ببینن که واقعا ما اینجا چی می‌کشیم.» از یکی از خانوم‌های نمازگزار پرسیدم. او هم همین گلایه را داشت. می‌گفت: «پسرم اکثر روز با دوستانش مشغول کشیدن قلیان هستند. تازه معلوم نیست به غیر از قلیان چیز دیگری استفاده می‌کنه یا نه؟ که تمام اینها در آینده معلوم می‌شه. من چقدر می‌تونم پسرمو کنترل کنم. به هر حال یک ساعت‌هایی که پدرش سر کاره یا من درگیر مسائل خونه هستم، اون از فرصت استفاده می‌کنه و سراغ قلیون میاد. اینجور جاها شده بالای جون جوون‌هامون. مسئولان نباید به این جاها مجوز بدنند.»

قلیان‌سرا و سرای محله

بعد از عبور از مسجد، به سمت تابلوی نازنجی رنگی که در ابتدای کوچه شهید خاکبازان مطلق بود رفتیم. تابلوی سرای محله و ستاد شورایی بود. به ساختمان اصلی سرای محله و شورایی

بخشی از یک رویکرد همه جانبه و چندبخشی برای کنترل دخانیات

- تسهیل توسعه سیاست بسته‌بندی ساده سیگار توسط اعضا با تهیه اطلاعات اقناع کننده و الزام آور
- تشویق اعضا برای تقویت بسته‌بندی و محدود کردن تبلیغات با رویکرد گام به گام
- حمایت از جامعه مدنی و مردم در مقابل دخالت صنعت دخانیات در فرایندهای سیاسی مربوط به قوانین بسته‌بندی ساده سیگار

تجربه استرالیا درباره بسته‌بندی‌های

ساده سیگار

- سازمان جهانی بهداشت و اعضای کنوانسیون چارچوب کنترل دخانیات به صورت فعالانه از پیشگامی اقدامات مربوط به کنترل دخانیات حمایت کرد و پشت تمام کشورهایی ایستاد که با ارباب صنعت دخانیات مواجه شده‌اند. دیگر کشورها تجربه استرالیا را مورد بررسی قرار دادند.
- نیوزلند اعلام کرد قصد قانونگذاری مشابه را در این حوزه دارد. فرانسه، هند، آفریقای جنوبی، انگلستان و اتحادیه اروپا نیز قصد دارند قوانین بسته‌بندی سخت‌تری را برای محصولات دخانی اعمال کنند.

منبع
www.who.int/campaigns/no-tobacco-day

تحمل کردن دود محصولات دخانی به دیگران است؟ و آیا غیر از این است که رعایت حقوق شهروندی انسانها از وظایف تک تک اعضای جامعه به شمار می‌رود؟

تجربه دیگر کشورها نشان می‌دهد که بالا بردن میزان پذیرش قانون از طریق کمپین‌ها، رسانه‌های جمعی، کنفرانس‌های خبری و رسانه‌های مکتوب، اقداماتی مناسب برای اجرایی‌کردن یک قانون است. همچنین جامع، قابل اجرا، روشن و ساده بودن قانون، پیش‌بینی نظرات مخالفان، برنامه‌ریزی خوب و تخصیص منابع کافی برای اجرایی‌کردن قانون، از جمله عواملی هستند که باعث می‌شوند اجرای قوانین شهر بدون دخانیات، امکان‌پذیر باشد. باید توجه داشت که فقط قانونگذاری مهم نیست، بلکه اجرا کردن درست و کامل آن و همچنین استراتژی ارتباطی نیز مهم است. این استراتژی‌ها باید به گونه‌ای باشند که موجب شوند قانون تبدیل به امری درونی شده و تقاضای عمومی برای اجرای آن به وجود بیاید.

نقش سازمان‌های مردم‌نهاد نیز در این مقطع بسیار پررنگ‌تر خواهد بود. آموزش دادن به جامعه و رهبران فکری آن، مقابله با مخالفت‌ها و ارتباط با رسانه‌ها از جمله فعالیت‌ها و ظرفیت‌های این نهادهاست. نهادهای آکادمیک، گروه‌های متخصص پزشکی، موسسات خبریه سلامتی، انجمن‌های سرطان، گروه‌های زیست محیطی، اتحادیه‌های تجاری و کارگری، انجمن‌های اولیاء و مربیان، سازمان‌های مذهبی و ... می‌توانند از دیگر نهادهای همکار باشند.

در پایان باید تاکید کرد که داشتن شهری بدون دخانیات، اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه متولیان برای ایجاد آن آماده باشند و با برگزاری کمپین‌های اطلاع‌رسانی و انجام برنامه‌ریزی‌هایی در سطح عمومی، مردم را نیز برای چنین امری آماده کنند. گرچه نباید از نظر دور داشت که این امر نیاز به هزینه هم دارد. اما هزینه‌ها به سرعت پس از اجرایی‌کردن این قوانین کاهش می‌یابند و در مقایسه با دیگر سرمایه‌گذاری‌های حوزه سلامت، هزینه‌های کمی محسوب می‌شوند.

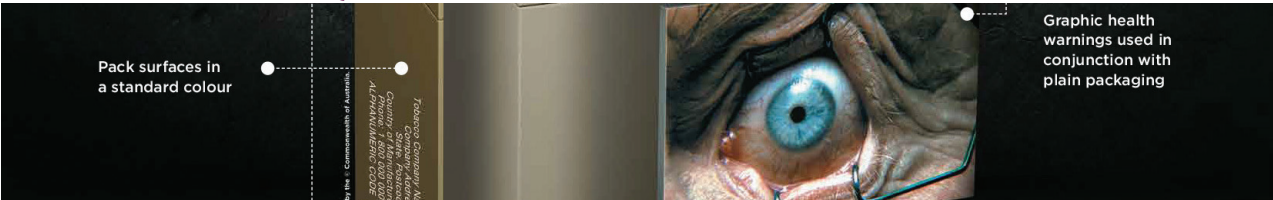
پی نوشت

* کنوانسیون چارچوب کنترل دخانیات (Framework Convention on Tobacco Control)
اولین پیماننامه بین‌المللی است که تحت نظارت و همکاری سازمان جهانی بهداشت منعقد شده است. این پیمان‌نامه به دلیل جلوگیری از اپیدمی استفاده از مواد دخانی در سال ۲۰۰۳ شکل گرفت و در سال ۲۰۰۵ فرایندهای قانونی را طی کرد. این کنوانسیون نقطه عطفی برای ارتقای سلامت عمومی به شمار می‌رود و ابیاعاد قانونی جدیدی را برای همکاری در حوزه سلامت جهانی گشوده است.

منابع
www.tobaccofreekids.org/research/factsheets/
www.who.int/kobe_centre/interventions/farhangi.tehran.ir/Default.aspx?tabid
www.tobaccofreekids.org/facts_issues/fact_sheets/policies/secondhand_smoke/
http://www.who.int/mediacentre/factsheets/http://www.who.int/kobe_centre/publications/makingcities_smokefree

شعار روز جهانی بدون دخانیات سال ۲۰۱۶

برای بسته‌بندی‌های ساده‌سیگار آماده‌باشید

هر ساله در ۳۱ ماه می، سازمان جهانی بهداشت و همراهان آن، در روز جهانی بدون دخانیات، خطرات سلامتی مصرف سیگار را یادآوری می‌کنند و به ترویج سیاست‌های اثرگذار در کاهش مصرف دخانیات می‌پردازند.

طور کامل این سیاست را اجرا کرد. در سال ۲۰۱۵، انگلستان، ایرلند شمالی و فرانسه قوانین مربوط به این نوع بسته‌بندی را تصویب کردند که از ماه می اجرایی می‌شوند.

تعدادی از کشورها نیز در مراحل پیشرفته تصویب قوانین مربوط به بسته‌بندی ساده سیگار قرار دارند.

اهداف کمپین روز جهانی بدون دخانیات سال ۲۰۱۶

- پر رنگ کردن نقش بسته‌بندی‌های ساده به عنوان

دیگر اقدامات، به عنوان بخشی از رویکرد چندبخشی کنترل دخانیات است. سیاستگذاران، مردم و جامعه مدنی می‌توانند برای اطمینان حاصل کردن از اینکه دولت‌های آنها سیاست بسته‌بندی‌های ساده سیگار را اعمال می‌کنند، باید وارد عمل شوند.

واقعیت‌هایی درباره بسته‌بندی‌های ساده

تمایل برای ایجاد بسته‌بندی‌های ساده در دنیا رو به پیشرفت است.

- در دسامبر ۲۰۱۲، استرالیا اولین کشوری بود که به

را به عنوان ابزار تبلیغی و گمراه‌کننده محدود می‌کند و اثرگذاری هشدارهای سلامتی را بالا می‌برد.

منظور از بسته‌بندی‌های ساده سیگار، اقداماتی است که استفاده از لوگو، رنگ‌ها، تصاویر پرندها و اطلاعات ترویجی روی بسته های سیگار را محدود می‌کند، به گونه‌ای که نام هر سیگار با رنگ و فونت استاندارد نشان داده می‌شود.

خطوط راهنمای مواد ۱۱ تا ۱۳ چارچوب کنوانسیون کنترل دخانیات، به تمام اعضا استفاده از این بسته‌بندی‌ها را توصیه می‌کند. بسته‌بندی ساده در کنار

واحد پژوهش جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات منتشر کرد؛

شهر بدون دخانیات چگونه شهری است؟

ترك دخانیات برای شهروندان و تهیه و توزیع اقلام آموزشی تعریف شد، اما اینکه در عمل چه تعداد از این طرح‌ها پیاده و اجرا شدند، موضوعی قابل بررسی است.

داشتن چنین شهری لازم است؟

شاید تعدادی از مردم و حتی مسئولان، طبق اولویت‌بندی‌های خود، مسئله دخانیات را موضوعی نه چندان با اهمیت تلقی کنند و با ارائه شواهدی از دیگر آلودگی‌های محیطی و آسیب‌ها، از اجرایی‌کردن قوانین مربوط سر باز بزنند. اما

آمارها و تحقیقات مختلف انجام شده، نه تنها عدم اولویت آسیب‌های سلامتی ناشی از دخانیات را تأیید نمی‌کنند، بلکه زنگ خطر را خصوصا برای کشورهای در حال توسعه به صدا در آورده‌اند. شیوع یک رفتار غلط نمی‌تواند به معنای کم اهمیت بودن یا طبیعی فرض کردن آن رفتار باشد. شاید تا چندی پیش، سیگارکشیدن حتی در اتوبوس هم غیرعادی فرض نمی‌شد، اما آیا امروزه رفتاری قابل پذیرش در افکار عمومی محسوب نمی‌شود؟ آیا آلوده بودن هوای کلان‌شهرها مجوزی برای

شد اقدامات فرهنگی، اجتماعی و اجرایی لازم را در مجامع تحت پوشش خود به عمل آورد. این برنامه که مبتنی بر استراتژی‌های سازمان جهانی بهداشت است، در نظر دارد تا با بررسی دانش، نگرش و عملکرد شهروندان تهرانی در مورد مصرف دخانیات، وضع موجود را بررسی و بر اساس این یافته‌ها، مدل‌های اجرایی مداخله‌های جامعه‌محور را برای کنترل مصرف دخانیات طراحی و اجرا نماید.

مهم‌ترین اهداف این طرح عبارتند از:

- ارتقاء سلامت شهروندان از طریق کاهش مصرف مواد دخانی
- بالا بردن آگاهی‌های عمومی در خصوص شناخت مضرات استعمال مواد دخانی
- دسترسی آسان به راهنمایی و مشاوره برای پیشگیری از استعمال دخانیات
- سازماندهی و جلب مشارکت مردم به منظور ارتقای سطح فرهنگ سلامت در محله‌های شهر تهران
- استفاده از نیروهای مردمی در محلات شهر تهران برای اجرای موثر قوانین کنترل دخانیات برای ایجاد محله بدون دخانیات
- توسعه فرهنگ منع استعمال دخانیات در اماکن عمومی

در راستای اجرایی نمودن این طرح نیز فعالیت‌هایی از قبیل تشکیل کارگروه‌های تخصصی کمیته شهر بدون دخانیات، تهیه، ابلاغ و اجرای دستورالعمل پارک‌های بدون دخانیات، تشکیل و ساماندهی ۳۷۴ کانون پیشگیری از استعمال دخانیات (پاد) در محلات شهر تهران، برگزاری دوره‌های آموزشی، ارائه مشاوره‌های

سیگار محافظت می‌شوند و این امر نشان‌دهنده فاصله غیر قابل قبول میان تعهد و عمل است. بسیاری از شهرها اقتدار کامل برای گذراندن قانون جامع دخانیات را در محیط‌های عمومی دارند. در آمریکا ۳۰ ایالت، به همراه واشنگتن دی‌سی و پورتوریکو، قوانین مربوط به این ممنوعیت را به تصویب رسانده‌اند. تجربه کشورهایی مانند بریتانیا، ایرلند و اوروگوئه نیز نشان می‌دهد پذیرش این قانون در میان مردم بالاست. در انگلستان ۹۸ درصد در طول یکسال این قانون را پذیرفته‌اند. در ایرلند نیز ۹۴ درصد مردم در طول یک سال این قانون را پذیرفته‌اند، در حالی که مخالفان ادعا داشته‌اند مردم هرگز چنین قوانینی را نمی‌پذیرند.

طبق آنچه سازمان جهانی بهداشت در ذیل برنامه‌ریزی شهری سلامت محور اعلام کرده است، مردم حق دارند که از تأثیرات منفی سلامتی دود تحمیلی دخانیات محافظت شوند و این تعهدی است که در چارچوب کنوانسیون کنترل دخانیات (FCTC) آمده است و کشورهایی که به این کنوانسیون پیوسته‌اند، از جمله ایران، ملزم به رعایت آن هستند.*

طرح «تهران، شهر بدون دخانیات»

در کشور ما، قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات در سال ۱۳۸۵ در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. با توجه به افزایش مصرف مواد دخانی، شورای اسلامی شهر تهران طرح «شهر بدون دخانیات» را در سال۱۳۸۹ تصویب و شهرداری تهران را به عنوان مجری این طرح معرفی کرد. شهرداری تهران نیز موظف

سازمان جهانی بهداشت با همراهی اعضای چارچوب کنوانسیون کنترل دخانیات برای این روز در سال ۲۰۱۶ در نظر دارد کشورها را برای استاندارد و یکسان کردن بسته‌بندی‌های سیگار فرا بخواند. ساده کردن بسته‌بندی‌های سیگار یکی از اقداماتی است که منجر به کاهش تقاضا می‌شود. این امر نه تنها جذابیت سیگار را کاهش می‌دهد، بلکه استفاده از این بسته‌ها

شاید عنوان «شهر بدون دخانیات» هر از گاهی در اخبار یا گفتگوهای کارشناسی حوزه سلامت به گوش هر یک از ما خورده باشد، اما اولین سوالی که پس از شنیدن این عنوان به ذهن متبادر می‌شود این است که شهر بدون دخانیات، چگونه شهری است و این شهر چه ویژگی‌هایی دارد؟

مسلماً شهری در دنیا وجود ندارد که شهروندان آن طی تصمیمی جمعی از مصرف محصولات دخانی فاصله گرفته باشند، اما شهرهایی وجود دارند که حق شهروندی افراد غیرسیگاری را محترم شمرده و برای جلوگیری از استنشاق دود دست دوم یا همان دود تحمیلی دخانیات، قوانین مناسب و لازم‌الاجرائی وضع کرده‌اند. طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت، شهر بدون دخانیات شهری است که توسط قانون، مصرف دخانیات (سیگار، قلیان، پپ) در تمامی محیط‌های عمومی آن از جمله محیط‌های کاری و وسایل نقلیه عمومی ممنوع شده است و هیچ استثنائی وجود ندارد.

منظور از مکان عمومی هر مکانی است که استفاده جمعی دارد و برای عموم مردم در دسترس است که شامل وسایل حمل و نقل عمومی نیز می‌شود. مکان‌های عمومی و محیط‌های کاری عبارتند از دفاتر اداری، مؤسسات بهداشتی، محیط‌های آموزشی، محیط‌های خردفروشی و پاساژهای تجاری چه خصوصی و چه عمومی، محیط‌های مسافری از جمله هتل‌ها، مسافرخانه‌ها، غذاخوری‌ها از جمله رستوران‌ها و کافه‌ها، مراکز ورزشی و محلی، کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و محیط‌های سکونتگاهی از جمله لابی‌ها، آسانسورها، راه پله‌ها.

اما چرا در این تعریف از شهر بدون دخانیات، تا این حد به موضوع دود تحمیلی دخانیات که افراد به صورت غیردواطلبانه در معرض استنشاق آن قرار می‌گیرند، توجه شده است؟

«هر ساله جمعیتی در حدود ۶۰۰ هزار نفر بر اثر استنشاق دود تحمیلی سیگار دیگران، جان خود را از دست می‌دهند». این جمله‌ای است که در آمارهای سازمان جهانی بهداشت در حوزه دخانیات به کرات دیده می‌شود و در حقیقت هشدارى است که حالا در سیاست‌گذاری‌های شهری هم بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهند که این مسئله برای کلیه مواد دخانی از جمله پپ، قلیان و ... نیز صادق است، چراکه خود فرد مصرف‌کننده، بخش قابل توجهی از دود سیگار را بیرون می‌دهد اما اطرافیان او، تمام دود سیگار را وارد ریه‌های خود می‌کنند و به این ترتیب، این افراد، ناخواسته دچار عوارض ناشی از سیگار می‌شوند که برخی کوتاه مدت و برخی بلند مدت هستند.

با وجود تعهد جهانی نسبت به رعایت حقوق افراد غیرسیگاری، تنها ۱۱ درصد از جمعیت دنیا به اندازه کافی توسط قانون از دود تحمیلی

غرفه‌های کتاب و فرآموز جمعیت در «شهر آفتاب»

غرفه جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران در شهر آفتاب تهران در کنار سایر غرفه‌های نمایشگاه کتاب، افتتاح شد. در این غرفه محصولاتی مانند، کتاب، بروشور، نشریه، کتاب‌های حوزه کودکان و نوجوان در رابطه با کنترل دخانیات همزمان در این نمایشگاه توزیع شد.

مهمجوریت غرفه فعالیت‌های جنبی در «شهر آفتاب»

عملی تاثیر دود سیگار و سایر مواد دخانی را بر روی ریه انسان را نمایش دادیم و با انجام تست نیکوتین، کودکان را با مضرات این قبیله مواد آشنا کردیم. برای بچه‌ها بعد از گذراندن یک دوره مشخص، کارت همیار سلامت صادر خواهیم کرد تا در سایر فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی از آنها دعوت شود. متین‌خواه در خاتمه گفت: خوشبختانه استقبال کودکان و نوجوانان از غرفه فراموز نفس پاک بسیار خوب بود، به‌خصوص از شهرستان‌هایی مانند، اصفهان، کاشان، شیراز، مشهد، ساوه و غیره نیز کودکان زیادی به غرفه ما آمدند.

جمله فعالیت‌های جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات و فراموز نفس پاک در نمایشگاه کتاب امسال بود. وی ادامه داد: علاوه بر تاثیر سیگار بر روی بدن انسان، در رابطه با تاثیر مخرب آن بر روی طبیعت و حیوانات نیز آموزش‌هایی را ارائه کردیم. مسئول مرکز فراموز عنوان کرد: در آخر، بازدیدکنندگان از غرفه با تکمیل فرم‌هایی توانستند از آموزش‌های این مرکز در ساختمان جمعیت نیز برخوردار شوند. کودکان و نوجوانان در این مرکز علاوه بر اجرای نمایش عروسکی، نمایش انیمیشن، از اتاق داستان و نیز آزمایشگاه ما استفاده کردند. در آزمایشگاه به صورت

که برای کودکان و نوجوانان تعبیه شده باید کار فرهنگی در اولویت سایر اهداف باشد. متین‌خواه در رابطه با غرفه فراموز نفس پاک در بخش جنبی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در شهر آفتاب گفت: در این غرفه انواع محصولات فرهنگی که در حوزه کنترل و پیشگیری از گرایش به سمت دخانیات برای کودکان و نوجوانان تهیه شده بود، به مخاطبان ارائه شد. به‌طور مثال مجموعه کتاب‌ها که شامل، لوح فشرده، انیمیشن، کتاب داستان مربوط به گروه سنی ۶ تا ۸ ساله و ۹ تا ۱۲ سال، اجرای نمایش عروسکی بر روی سن از ساعت ۱۶/۳۰ به بعد از

بعضی روزها به خاطر وضعیت بد تهویه هوای داخل سوله، مجبور به توقف ادامه فعالیت شدیم. متین‌خواه متذکر شد: غرفه فعالیت‌های جنبی در کنار سایر غرفه‌های کتاب، مخاطبان خاص خود را دارد. بنابراین مانند سایر غرفه‌ها باید از امکانات و شرایط برابر برخوردار باشد. وی ادامه داد: توجه به کارهای فرهنگی، لازمه نمایشگاه کتاب است. حال اگر تنها به فروش کتاب یا بعضی از شرکت‌ها یا برندهایی که می‌توانند اسپانسرهای خوبی باشند توجه کنیم، این غرفه‌ها آنطور که باید نمی‌توانند فعالیت کنند. در غرفه‌هایی

دکتر فاطمه متین‌خواه، روانشناس، از وضعیت نامناسب غرفه‌های جنبی در نمایشگاه کتاب انتقاد کرد و گفت: این غرفه‌ها که معمولاً مخاطبان بسیاری را جذب می‌کنند، متأسفانه به لحاظ سیستم تهویه هوا، متراژ و مسائل ایمنی مانند سایر غرفه‌ها نیستند و امکانات کمی به آنها اختصاص شده است. وی افزود: غرفه «فراموز نفس پاک» جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، در رابطه با کنترل و پیشگیری دخانیات به کودکان و نوجوانان آموزش‌هایی را در این نمایشگاه ارائه می‌داد که در

پس از کشمکش‌های فراوان

شرکت‌های دخانیات هند تسلیم مقررات شدند

بعد از کشمکش‌های فراوان و مخالفت‌های شرکت‌های دخانیاتی هندوستان درباره مقررات جدید بسته بندی محصولات دخانی که به تعطیلی برخی از آنها انجامیده بود، سرانجام این شرکت‌ها تصمیم گرفتند با انجام اصلاحات مد نظر قانون جدید، تسلیم مقررات دولتی شوند و تولید خود را از سر بگیرند.

بر اساس تحقیقات صورت گرفته، سالانه ۹۰۰ هزار نفر از مردم هند به دلیل بیماری‌های ناشی از استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهند. بر همین اساس، چندی پیش دولت هند قانون جدیدی وضع کرد که بر اساس آن، ۸۵ درصد یک پاکت سیگار باید با عکس‌های هشدار دهنده در مورد سلامت پوشانده شود. این قانون که پیش از این ۲۰ درصد بود، مورد اعتراض کارخانه‌های سیگار سازی هند قرار گرفته بود و آنها از اجرای آن سر باز زده بودند. به گزارش رویترز، برخی کارخانه‌ها نیز در اعتراض به این قانون، تولید سیگار را متوقف کردند و سیگارهای موجود در بازار نیز بر همان روال سابق بود.

اما از آنجا که بر اساس برآوردها، بازار سیگار هند ارزشی ۱۰ میلیارد دلاری دارد، شرکت دخانیات هند اعلام کرد هر روز تعلیق تولید، ۵۳ میلیون دلار ضرر روی دست این صنعت می‌گذارد. بنابراین مجلس هند درخواست کرد برای کمک به کارخانه‌ها و کشاورزان تنباکو کار، حجم علایم هشدار دهنده به ۵۰ درصد کاهش پیدا کند. از طرف دیگر، دولت هند از اول آوریل بر اجرای این قانون ۸۵ درصد تاکید کرد و این تاکید و انکار، چالشی جدی میان دولت و صنعت دخانیات هند به وجود آورد تا جایی که کار به دیوان عالی هند رسید.

چالش میان دولت و صنعت

دیوان عالی هند در هفته جاری اعلام کرد که آماده شنیدن دادخواست‌های صنعت ۱۱ میلیارد دلاری دخانیات علیه قوانین سخت‌گیرانه جدید دولت برای بسته بندی سیگار است. همچنین پرونده‌های متعدد دیگری هم که درباره نحوه چاپ هشدارهای بهداشتی روی بسته بندی

سیگارهای فروخته شده در هند هستند، بازبینی خواهند شد.

گروه بیدیس (Beedis)، تولیدکننده سیگارهای سنتی و موسسه توتون و تنباکوی هند به عنوان نماینده شرکت‌های بزرگ تولید سیگار در این کشور که از پشتیبانی صنعت عظیم دخانیات در غرب نیز برخوردارند، این دعوی را ثبت کرده‌اند و خواستار لغو قانون ۸۰ درصد هستند. به گفته این موسسه، قوانین جدید غیر عملی هستند و میزان قاچاق سیگارهای غیرقانونی را افزایش خواهند داد. شرکت ITC، بزرگ‌ترین تولیدکننده سیگار در هند که بخشی از آن تحت مالکیت شرکت بریتانیایی آمریکایی تنباکو است و نماینده شرکت بین‌المللی فیلیپ موریس در هند به نام گادفری موریس از اعضای این موسسه هستند. در مقابل، دولت هند قرار دارد که متعهد است مصرف دخانیات را کاهش دهد.

سرانجام، دیوان عالی هند درخواست شرکت‌های دخانیات برای تعویق به اجرا درآوردن این مقررات را که در اول ماه آوریل اعلام شده بود، رد کرد و قضات خطاب به وکلای صنعت دخانیات اعلام کردند: «شما در برابر جامعه مسئولیت دارید و صنعت دخانیات از همین امروز نباید هیچ قانونی را نقض کند.»

شرکت‌های دخانیات هند تسلیم می‌شوند

پس از تاکید دیوان عالی هند بر اجرای قانون مصوب دولت، صنعت دخانیات هند مجبور به تسلیم و پیروی از مقررات جدید شد. شرکت ITC که بزرگ‌ترین شرکت سیگارسازی هند است، روز دوشنبه ۹ ماه می (۲۰ اردیبهشت) اعلام کرد که تولید محصولاتش را از سر می‌گیرد و از مقررات جدید دولت فدرال درباره چاپ کردن هشدارهای بزرگ‌تر روی بسته‌های سیگار پیروی می‌کند. این شرکت در ۴ ماه می کارخانه‌های خود را تا هنگام اعلام رأی دادگاه درباره شکایت بر ضد این مقررات، تعطیل کرده بود. پس از اعلام نظر دیوان عالی هند، سخنگوی شرکت ITC اعلام کرد: «کارخانه‌های سیگارسازی ITC به‌تدریج تولید سیگار را با تصاویر هشداردهنده

بهداشتی که ۸۵ درصد سطح سیگار را در برمی‌گیرد، از سر خواهند گرفت.»

دخانیات، عامل مرگ سالانه یک میلیون هندی

سازمان جهانی بهداشت می‌گوید که سیگار کشیدن سالانه جان حدود یک میلیون نفر را در هند می‌گیرد و بیماری‌های مرتبط با دخانیات هر سال ۱۶ میلیارد دلار هزینه را برای این کشور ایجاد می‌کنند.

براساس تحقیقات صورت گرفته، استعمال دخانیات در بین ۲۷۵ میلیون هندی به صورت جویدنی، دودی یا هر دو وجود دارد.

به عقیده کارشناسان بین‌المللی، استعمال دخانیات آسیب عمده‌ای بر سلامت مردم وارد می‌کند و در صورتی که مصرف‌کنندگان به ترک دخانیات ترغیب نشوند، تعداد تلفات ناشی از استعمال آن تا سال ۲۰۲۰ به ۱/۵ میلیون نفر در سال افزایش می‌یابد.

طرح بین‌المللی کنترل دخانیات با انتشار گزارشی اعلام کرد که هند به رغم امضای «پیمان جهانی کنترل دخانیات» و قوانین متعدد تاکنون نتوانسته این قوانین را اجرا کند و مردم این کشور در معرض اعتیاد به دخانیات و آسیب‌های آن قرار دارند. براساس این گزارش، از جمعیت ۱/۲ میلیارد نفری هند، حدود ۲۷۵ میلیون نفر دخانیات مصرف می‌کنند. به گفته کارشناسان بهداشتی، آسیب‌های ناشی از دخانیات تقریباً مسئول نیمی از موارد همه سرطان‌ها در بین مردان و یک چهارم همه سرطان‌ها در زنان و علت اصلی بیماری قلبی و عروقی و ریوی در هند است.

مصرف توتون به اصطلاح «بی‌دود» شامل فرآورده‌های جویدنی محلی مانند «گوتخا»، «زردا»، «پان ماسا» و «خاینی»، شایع‌ترین شکل استفاده از تنباکو در هند است. بسیاری از زنان و مردان فقیر این شیوه مصرف را به کشیدن سیگار

ترجیح می‌دهند.

بر اساس تحقیقی که در ایالت‌های بیهار، مادها پرادش، ماهاراشترا و بنگال غربی هند صورت گرفته، ۹۴ درصد از افراد معتاد به استعمال دخانیات اعلام کردند که هیچ برنامه‌ای برای ترک اعتیاد خود ندارند. چندی پیش اما سازمان بهداشت جهانی اعلام کرد انتظار می‌رود با توجه مصرف دخانیات در کشورهای مختلف، تعداد مرگ‌های ناشی از استعمال دخانیات از ۶ میلیون نفر فعلی در سال به ۸ میلیون نفر تا سال ۲۰۳۰ افزایش یابد.

سالانه ۹۰۰ هزار نفر

جان خود را از دست می‌دهند

وزیر بهداشت هند هم چندی پیش اعلام کرد: سالانه حدود ۹۰۰ هزار نفر از مردم این کشور به دلیل مصرف تنباکو جان خود را از دست می‌دهند. «جی.بی.نادا» روز دوشنبه در گزارشی به پارلمان این کشور اظهار کرد: حدود ۲۷۵ میلیون نفر از جمعیت این کشور معتاد به مصرف تنباکوی جویدنی هستند. به گفته وی استفاده از تنباکو در بین ۴۸ درصد از مردان و ۲۰ درصد از زنان هندی رواج دارد. وزیر بهداشت هند خاطرنشان کرد که قوانین جدید، شرکت‌های تولیدکننده تنباکو را مجبور به درج اخطارهای سلامت بر روی محصولات این شرکت‌ها کرده است.

وی خاطرنشان کرد: براساس بررسی‌های صورت گرفته ۱۶۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از تنباکو جویدنی، ۶۹ میلیون از محصولات دودی و ۴۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر نیز از هر دو نوع دودی و جویدنی استفاده می‌کنند.

«نادا» با بیان اینکه استعمال تنباکو در روستاها بیشتر از شهرها است، خاطرنشان کرد: ۵۲ درصد از مردان و ۲۴ درصد از زنان روستاهای هند تنباکو مصرف می‌کنند که این میزان در شهرها در بین مردان ۳۸ درصد و در زنان ۱۲ درصد است. وزیر بهداشت هند، تبلیغات استعمال دخانیات در فیلم‌های سینمایی را باعث افزایش مصرف آن در بین نوجوانان و بزرگسالان دانست.

اول خرداد ۹۵

ممنوعیت عرضه محصولات دخانی در مراکز بدون مجوز

قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، فقط توزیع کنندگان عمده و خرده دارای مجوز، اجازه توزیع محصولات دخانی را داشته باشند. اما از آنجا که زیرساخت الکترونیکی صدور پروانه خرده فروشی محصولات دخانی در اواخر بهمن ماه سال گذشته ایجاد شد، مهلت تعیین شده برای صدور پروانه خرده فروشی نیز از آذرماه ۹۴ به آخر اردیبهشت ماه سال ۹۵ تغییر کرد و بر همین اساس، ممنوعیت عرضه مواد دخانی از سوی فاقدین مجوز و پروانه فروش و برخورد قانونی با متخلفان، از اول دیماه ۹۴ که پیش از این وعده داده شده بود، به اول خرداد ماه سال ۹۵ تمدید شد.

تا آغاز خردادماه ۹۵، چند روزی بیشتر نمانده است و هرچه این زمان کمتر می شود، علامت این سوال که آیا از ابتدای خرداد ماه، عرضه محصولات دخانی ساماندهی خواهد شد؟ بزرگتر می شود. بر اساس تصمیمات اخذ شده، از اول خرداد ماه فقط مراکز که مجوز داشته باشند، اجازه فروش محصولات دخانی را دارند و از طرف دیگر، کیوسک های روزنامه فروشی اجازه فروش محصولات دخانی را نخواهند داشت. بنابراین، احتمالاً از ابتدای خردادماه شاهد برخورد مراجع قانونی با عرضه کنندگان غیرقانونی محصولات دخانی خواهیم بود و واحدهای متخلف، به احتمال زیاد پلمب خواهند شد. اگر این اتفاق نیفتد و اول خردادماه ۹۵ هم بیاید و برود، شاید بتوان بر این نظر برخی مسئولان که معتقدند عزم جدی برای مبارزه با استعمال دخانیات در کشور وجود ندارد، مهر تایید زد. چراکه علاوه بر ساماندهی و ممنوعیت عرضه، بحث ممنوعیت فروش محصولات دخانی به افراد زیر ۱۸ سال نیز ظاهراً به فراموشی سپرده شده است. زیرا فروشندگان محصولات دخانی بر اساس ماده ۱۱ قانون کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مکلفند حتی شناسایی مبنی بر داشتن حداقل ۱۸ سال سن را از وی تقاضا کنند. اما به نظر می رسد این قانون تنها به برجسب هایی مانند «فروش سیگار به افراد زیر ۱۸ سال ممنوع است» و «ما به افراد زیر ۱۸ سال سیگار نمی فروشیم» محدود شده که بر در و دیوار دکه های روزنامه فروشی یا سوپرمارکت ها نصب شده اند.

صادق نیت در جلسه ای که اسفندماه ۹۳ در خصوص حذف عرضه قلیان از شرح شغلی واحدهای صنفی قهوه خانه داران و جلوگیری از صدور مجوز جدید برای عرضه قلیان برگزار شد، بر ضرورت فرهنگ سازی و آماده سازی افکار عمومی و جلب مشارکت اجتماعی در اجرای قوانین کنترل دخانیات، محافظت از سلامت عمومی در برابر مواجهه با دود دخانیات تاکید کرد و گفت: ضروری است هماهنگی لازم برای احصای قوانین مرتبط در دستگاه های ذیربط برای هم افزایی و اجرای موثر مقررات کنترل دخانیات اجرا شود.

رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت همچنین بر نصب تابلوها و علائم هشدار دهنده ممنوعیت استعمال دخانیات در اماکن عمومی تاکید کرد و افزود: به منظور اجرای موثر مقررات کنترل دخانیات، می توان از تجربه استان های موفق در ممنوعیت عرضه و استعمال قلیان و مواد دخانی در اماکن عمومی استفاده کرد.

وی با تاکید بر لزوم تشکیل تیم های بازرسی مشترک نسبت به ساماندهی وضعیت موجود استعمال دخانیات در اماکن عمومی، مصوبات جلسات ستاد کشوری کنترل دخانیات راجع به لزوم اخذ مجوز صنف مرتبط با فروش محصولات دخانی را مورد اشاره قرار داد و گفت: لازم است هماهنگی لازم برای ساماندهی عرضه و فروش محصولات دخانی و اجرای دقیق مفاد قانون جامع کنترل دخانیات در ممنوعیت نمایش محصولات دخانی و فروش نخی سیگار صورت گیرد.

ممنوعیت عرضه بدون مجوز از خرداد ماه ۹۵

پس از این تلاش ها، وزارت صنعت، معدن و تجارت سامانه ای را برای ساماندهی عرضه کنندگان مواد دخانی ایجاد کرد و از عرضه کنندگان فعلی خواست تا برای دریافت مجوز فروش محصولات دخانی، در این سامانه ثبت نام کنند.

در همین زمینه و بر اساس حرف علی اصغر رمزی، رئیس مرکز برنامه ریزی و نظارت بر دخانیات کشور، قرار بود از ابتدای دی ماه سال ۹۴ و بر اساس ابلاغیه

نشده است که در این خصوص دستگاه های ذیربط از جمله وزارت صنعت و معدن، وزارت کشور و نیروی انتظامی باید پاسخگو باشند. وی در ادامه با بیان این مطلب که در حال حاضر بحث ساماندهی قلیان مطرح و مورد بررسی قرار گرفته است، تصریح کرد: در حقیقت دبیرخانه ستاد کنترل و مبارزه با دخانیات وزارت بهداشت به واسطه قانون، ناظر مفاد آن بوده تا به درستی اجرایی شود، این در حالی است که اجرای آن بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

محصولی با بیان این مطلب که در ساماندهی مراکز فروش سیگار، فروش نخی سیگار، فروش سیگار به و توسط زیر ۱۸ ساله ها و استعمال سیگار در اماکن عمومی به ویژه رستوران ها و اماکن تفریحی ممنوع است، افزود: براساس ماده ۷ آیین نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات و به منظور حفظ سلامت عمومی به ویژه محافظت در مقابل استنشاق تحمیلی دود محصولات دخانی، استعمال این مواد در اماکن عمومی ممنوع است.

وی در ادامه به جرائم متخلفان اشاره کرد و گفت: براساس قانون، دکه ها به هیچ عنوان اجازه عرضه مواد دخانی ندارند. متأسفانه دستورالعمل ساماندهی عرضه مواد دخانی هنوز در کشور اجرا نشده است که در این خصوص دستگاه های ذیربط همچون وزارت صنعت و معدن، وزارت کشور و نیروی انتظامی باید پاسخگو باشند.

مسئول دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات در خاتمه خاطر نشان کرد: اجرای ساماندهی عرضه مواد دخانی سبب می شود تا پروانه فروش فرآورده های دخانی توسط وزارت بازرگانی و بر اساس دستورالعمل مصوب ستاد صادر شود که براین اساس توزیع فرآورده های دخانی از سوی اشخاص فاقد پروانه فروش ممنوع خواهد بود.

توافق دستگاه های دولتی در ساماندهی عرضه قلیان و مواد دخانی

پس از آن، رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت نیز از توافق دستگاه های دولتی در ساماندهی عرضه قلیان و مواد دخانی خبر داد. دکتر خسرو

بر همین اساس، چندی پیش، عزم خود را البته در مرحله حرف، جزم کردند تا براساس قانونی که سال ها قبل تصویب شده بود، عرضه محصولات دخانی را سر و سامان دهند. بر همین اساس برای مثال، برخی کیوسک های مطبوعاتی به بهانه تخلف از وظیفه قانونی خود و اقدام به فروش محصولات دخانی، در دوره های زمانی مختلف پلمب شدند. در مرداد ماه سال ۱۳۸۹، کمال علیپور، مدیرعامل وقت شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران از پایان طراحی ساماندهی کیوسک های روزنامه فروشی تهران خبر داد و مدعی شد که از این به بعد، کیوسک های روزنامه فروشی تهران دیگر سیگار نمی فروشند. از این اظهار نظر تقریباً ۶ سال می گذرد و به نظر نمی رسد امروز بتوان کیوسک روزنامه فروشی ای را پیدا کرد که سیگار نفروشد؛ یعنی در ادبیات افراد سیگاری، کیوسک های روزنامه فروشی که به «دکه» معروفند، اولین و در دسترس ترین مکان برای تهیه سیگار و سایر محصولات دخانی هستند و فروش سیگار، جزو وظایف ذاتی این مراکز صنفی قلمداد می شود. شاید به همین دلیل است که طرح ممنوعیت فروش سیگار و محصولات دخانی در کیوسک های مطبوعاتی، بارها به مرحله اجرا درآمده و هر بار نیز متوقف شده است؛ چرا که بیشترین فروش این مراکز صنفی به عقیده بسیاری از دکه داران، از محل فروش مواد دخانی است و جایگزینی برای آن معرفی نشده و حتی شاید وجود ندارد.

دکه ها اجازه عرضه مواد دخانی ندارند

تلاش های فعالان حوزه مبارزه با استعمال دخانیات و متولیان سلامت کشور در دوره جدید مدیریت کشور نیز ادامه یافت، تا جایی که چندی پیش (مهرماه ۹۳)، مسئول دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات از قول وزارت صنعت برای اجرای دستور العمل ساماندهی مراکز فروش مواد دخانی خبر داد و گفت: در حقیقت، آئین نامه های اجرایی نیز به استان ها ابلاغ و در برخی از شهرها عملیاتی شده، البته متأسفانه این امر در سراسر کشور اجرایی نشده است.

خدیجه محصلی درباره اجرای دستورالعمل ساماندهی عرضه مواد دخانی افزود: براساس قانون، دکه ها به هیچ عنوان اجازه عرضه مواد دخانی را ندارند. متأسفانه این دستورالعمل هنوز در کشور اجرا

یکی از شاخص های توسعه یافتگی هر جامعه، چگونگی دسترسی افراد آن جامعه به خدمات عمومی است. به معنای دیگر، اینکه در یک جامعه شهروندان چگونه به خدماتی مانند درمان، حمل و نقل عمومی، مراکز خرید، مراکز فرهنگی و هنری، کتابخانه ها و دیگر مراکز عرضه کننده خدمات عمومی دسترسی دارند، برای سنجش میزان توسعه یافتگی و رفاه آن جامعه اهمیت دارد. بر همین اساس، هر چه در یک جامعه برای مثال دسترسی به خدمات درمانی آسان تر باشد و زمان کمتری برای این دسترسی صرف شود، درجه توسعه یافتگی آن جامعه بیشتر است. بنابراین، منطقی به نظر می رسد اگر سهولت در دسترسی به کالاهای آسیب رسان به سلامت، جزو این موارد نباشد!

بر اساس ماده ۷ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات، پروانه فروش فرآورده های دخانی باید توسط وزارت بازرگانی (وزارت کنونی صنعت، معدن و تجارت) و براساس دستورالعمل مصوب ستاد کشوری کنترل و مبارزه با دخانیات صادر شود و توزیع فرآورده های دخانی از سوی اشخاص فاقد پروانه فروش، ممنوع است. بر اساس مواد ۱۲ و ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات نیز فروش و عرضه محصولات دخانی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی بدون پروانه فروش ممنوع است و وزارت بازرگانی موظف است فهرست اشخاص حقیقی و حقوقی را که طبق ماده (۷) قانون دارای پروانه فروش (فروشنندگان مجاز) محصولات دخانی هستند، در اختیار ستاد کشوری قرار دهد. از زمان تصویب این قانون و آئین نامه اجرایی آن در سال ۱۳۸۵ حدود ۱۰ سال گذشته است. نیاز به اثبات علمی و آوردن شاهد عینی و دلیل و مدرک متقن و غیر قابل خدشه نیست که هنوز، این مواد قانونی به مرحله اجرا نرسیده اند؛ زیرا محصولات دخانی مانند سیگار و تنباکوی قلیان، این روزها در بیشتر واحدهای صنفی مربوط و نامربوط به فروش می رسند؛ از برخی عطاری ها و سوپرمارکت ها گرفته، تا دکه های روزنامه فروشی والی آخر.

چند سالی است که دولتمردان، فریاد فعالان حوزه مبارزه با استعمال دخانیات را شنیده اند که الا مان، دسترسی به سیگار این روزها از دسترسی به نان راحت تر است.

پازل نیمه تمام سیگارهای الکترونیکی؛

گاهی مضر، گاهی مفید!

اخیراً در بازارهای ایران و جهان، وسیله دخانی دیگری به نام سیگار الکترونیکی عرضه می‌شود. سازندگان و فروشندگان این نوع سیگار، مزایای زیادی برای آن تبلیغ می‌کنند؛ این تبلیغات را می‌توان از طریق رسانه‌های تصویری، دیداری و غیره دریافت کرد. تنها کافیست عبارت «سیگار الکترونیکی» را در موتور جستجوی گوگل وارد کنیم تا انبوهی از سایت‌ها که در حال تبلیغ و فروش آنلاین این وسیله هستند، به سرعت در دسترس قرار گیرند. تنها کافیست با یک تماس یا ارسال پیامک، نوع سیگار را سفارش دهیم، بعد از مدت زمان کوتاهی، در هر جاکه باشیم سیگار الکترونیکی به دستانمان خواهد رسید و می‌توانیم به راحتی آن را استفاده کنیم. در اخبار نیز وقتی جستجو می‌کنیم، گاهی هوا ابريست و گاه آفتابی. یک روز فلان مرکز تحقیقاتی اعلام می‌کند که این وسیله مضر است و روز دیگر، محقق دیگری اعلام می‌کند که بسیار مفید و جایگزین مناسبی برای سیگار است.

ناستی وکیس ناستو اسموک، اگز ۱۱۰۰	مادام و سیم ناستو اسموک، اگز ۱۱۰۰	مادام و سیم ناستو اسموک، اگز ۱۱۰۰	مادام و سیم ناستو اسموک، اگز ۱۱۰۰
۴۵,۰۰۰ تومان	۲۴,۰۰۰ تومان	۲۱,۰۰۰ تومان	۱۹,۰۰۰ تومان
الافاده به سید خرید	الافاده به سید خرید	الافاده به سید خرید	الافاده به سید خرید

خیابان و فضای مجازی، نشان می‌دهد که فروشندگان محصولات دخانی در کنار کوچه و خیابان، در شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی نیز در حال فروش این محصول دخانی هستند. با چند شماره‌ای که در یک سایت اینترنتی درج شده بود تماس گرفتیم. افراد خوشرویی با صبر بسیار شروع به توضیح درباره انواع سیگارهای الکترونیکی خود کردند. به طور مثال گفتند انواع مختلفی دارد. بعضی‌ها ۱۰ تا ۱۵ بار و برخی نیز تا ۸۰ بار شارژ می‌شوند. بسته به تعداد شارژی که می‌کنید، قیمت سیگار نیز تغییر می‌کند. در رابطه با نحوه شارژ پرسیدیم، گفتند که بسیار راحت است، در حال حاضر در هر جایی می‌توانید این سیگار را شارژ کنید. گفتند که آنها نیز می‌توانند در قبال دریافت مبلغی اندک، سیگار را بلافاصله در محل شارژ کنند. همچنین برخی از این سیگارها بر اساس تعداد پک به فروش می‌رسد. هر چه تعداد پک بیشتر باشد، قیمت سیگار نیز افزایش می‌یابد.

پرسیدیم که شما مجوز فروش این سیگار را دارید؟ فروشنده با لبخندی معنی‌دار گفت: «این روزها کی با مجوز اقدام به فروش می‌کنه؟ آخه برای گرفتن مجوز

می‌گیرد. همچنین در تبصره ماده ۵ همین قانون ذکر شده، استفاده از تعابیر گمراه‌کننده مانند ملایم، لایت، سبک و مانند آن ممنوع است.

حال با وجود این قوانین، تنها کافیست سری به فضاهای مجازی از انواع موتورهای جستجوی گرفته تا شبکه‌های اجتماعی که در کنار سایر اقلام، وسایل دخانی را نیز در حال تبلیغ و فروش آنلاین هستند، بزنیم. تمامی این ادوات در سطوح گسترده و متنوع با انواع قیمت‌ها به فروش می‌رسند. قیمت‌هایی که برای هر طبقه از مشتری با هر سلیقه‌ای مناسب است. این ادوات دخانی تمامی اقشار و طبقات جامعه را پاسخگوست. حال ممکن است بسیاری بگویند نظارت کامل بر روی سایت‌ها و به‌طور کلی فضای مجازی بسیار دشوار است. اما وقتی در خیابان و به طور کلی مراکز پرتجمع در حال پیاده‌روی یا خرید هستیم، حتماً با انواع سیگار و قلیان‌های الکترونیکی مواجه می‌شویم که بسته به نوع شارژ و استفاده‌ای که دارند در قیمت‌های مختلفی به فروش می‌رسند. حال اگر بخواهیم به منشأ نظارت برسیم، در ماده ۷ همین قانون آمده است: پروانه فروش فرآورده‌های دخانی توسط وزارت بازرگانی و بر اساس دستورالعمل مصوب ستاد صادر می‌شود. در تبصره این ماده قانونی نیز آمده است: توزیع فرآورده‌های دخانی از سوی اشخاص فاقد پروانه فروش ممنوع است.

زمان لازم برای خرید اینترنتی سیگار الکترونیکی، فقط نیم ساعت

نیاز به دقت زیادی ندارد. نگاه کوتاهی به کوچه و

یکی از مزایای آن و دیگری از مضرات آن سخن می‌گوید. با این وجود، هر دو کشور بر مضرات استفاده از دخانیات اشاره داشته و دیدگاه مشترکی دارند و آن را عامل اصلی بیماری‌های خطرناک و مرگ زودرس مخصوصاً در جوانان می‌دانند.

محققان انگلیسی می‌گویند سیگار الکترونیکی بسیار کم ضررتر از سیگار معمولی است و برای افرادی که در طول روز تنها چند نخ سیگار می‌کشند، هیچ خطری ندارد. طبق بررسی‌های آژانس عمومی سلامت انگلیس، سیگار الکترونیکی میزان بسیار کمی نیکوتین آزاد می‌کند که هیچ ضرری نمی‌تواند داشته باشد. محققان انگلیسی می‌گویند سیگار الکترونیکی تا ۹۵ درصد ایمن‌تر از سیگار است. در حال حاضر در انگلیس استفاده از سیگار الکترونیکی در محل‌های عمومی نظیر بیمارستان‌ها و زندان‌ها آزاد اعلام شده و در مقابل در برخی دیگر از کشورها، استفاده از سیگار الکترونیکی در محل‌های عمومی و برای نوجوانان ممنوع است.

فروش آنلاین سیگارهای الکترونیکی در ایران

در قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات مصوب سال ۱۳۸۵ در رابطه با فروش محصولات دخانی در ماده ۳ آمده است: هر نوع تبلیغ، حمایت، تشویق مستقیم و غیرمستقیم یا تحریک افراد به استعمال دخانیات اکیداً ممنوع است. همچنین در ماده ۴ گفته شده سیاست‌گذاری، نظارت و صدور مجوز واردات انواع مواد دخانی صرفاً توسط دولت انجام

تمام افراد سیگاری که به صورت مادام‌العمر دخانیات مصرف می‌کنند، دچار مرگ زودرس شده و بعد از سن ۳۵ سال به ازای هر یک سال مصرف دخانیات، حدود سه ماه از عمر خود را از دست می‌دهند. این موضوع به این معنی است که معمولاً در حدود یک دهه از عمر آنها با مصرف دخانیات تلف می‌شود.

بریتانیا و آمریکا هنوز به جوابی مشخص نرسیده‌اند

جان بریتون، مشاور کالج سلطنتی پزشکان بریتانیا در بیانیه‌ای اظهار کرد: استفاده روزافزون از سیگارهای الکترونیکی به عنوان یک جایگزین برای دخانیات، با گمانه‌زنی‌های زیاد درباره خطرات و منافع بالقوه آن، به یک موضوع چالش برانگیز برای محققان تبدیل شده است. این گزارش به مزایای استفاده از سیگار الکترونیکی و نقش عمده آن در پیشگیری از مرگ زودرس، بیماری و نابرابری‌های اجتماعی در سلامت که مسبب اصلی آن کشیدن سیگار است، اشاره می‌کند.

تمامی اینها در حالیکه مرکز کنترل و پیشگیری بیماری آمریکا می‌گوید، هنوز هیچ گزارشی مبنی بر استفاده از سیگار الکترونیکی به عنوان یک ابزار قطعی بی‌خطر و موثر، ارائه نشده است. در مقابل محققان بریتانیایی اعلام کرده‌اند استفاده از سیگار الکترونیکی، شانس افراد سیگاری را برای ترک سیگار تا ۵۰ درصد افزایش می‌دهد. کنت ای وارنر از دانشکده بهداشت عمومی دانشگاه میشیگان آمریکا در اینباره گفته است که بریتانیا و آمریکا در حال حاضر هنوز در ارتباط با این موضوع به نتیجه مشابه دست نیافته‌اند.

کالج سلطنتی بریتانیا سیگار الکترونیکی را تأیید کرد

چندی پیش، کالج سلطنتی بریتانیا سیگارهای الکترونیکی را به نحوی آشکارا تأیید کرد و از مصرف کنندگان سیگارهای معمولی خواست تا برای حفظ امنیت خود، به سیگارهای الکترونیکی روی بیاورند. این در حالی است که به تازگی تبلیغات سیگارهای الکترونیکی در اتحادیه اروپا به صورت کامل ممنوع شده و قوانین سخت‌گیرانه دیگری نیز برای محدود کردن مصرف این نوع از دخانیات به تصویب رسیده است.

شاید بیانیه کالج سلطنتی بریتانیا در ابتدا برای تولیدکنندگان سیگارهای الکترونیکی خوشایند بود، ولی در پی آن، دادگاه عدالت اتحادیه اروپا قوانینی را وضع کرد که به موجب آن سیگارهای الکترونیکی و سیگارهای سنتی از لحاظ قانونی در یک رده قرار می‌گیرند.

محققان این کالج سلطنتی در یک گزارش جدید به این نتیجه رسیدند که سیگار الکترونیکی دارای یک پتانسیل عظیم برای جلوگیری از مرگ و ناتوانی‌های ناشی از استفاده از تنباکو بوده و می‌تواند به ترک توتون و تنباکو کمک کند. آنها معتقدند سیگارهای الکترونیکی شامل درجه خاصی از آسیب بوده، اما این خطرات به مراتب بسیار کمتر از خطرات ناشی از مصرف دخانیات متعارف هستند. با توجه به آمار ارائه شده از کالج سلطنتی پزشکان RCP، نیمی از

باید کلی پول به این طرف و اون طرف پرداخت کنیم که در نهایت چیزی برای خودمون نمی‌مونه.»

گفتم: مگه ورود این سیگارها غیر قانونیه؟ گفت: این روزها چی قانونیه؟ در حال حاضر انواع سیگار که مجوز ورود هم ندارند، به راحتی در هر مغازه‌ای فروش می‌روند. گرفتن مجوز یعنی پرداخت یک سری پول، وگرنه می‌شه با پرداخت هزینه بیشتر، مجوز هم گرفت.

در رابطه با چگونگی گرفتن نمایندگی فروش پرسیدم، فرد فروشنده گفت: به راحتی، شما شماره تماس و ایمیلتون را برای ما ارسال کنید. ما انواع محصولات و قیمت‌ها رو براتون ارسال می‌کنیم و شما با فروش هر وسیله، پورسانت خودتان را دریافت می‌کنید.

گفتم: فروش این قبیل محصولات در حال حاضر به لحاظ مالی چطوره؟ گفت: بسیار خوبه. ما خیلی تماس داریم و در روز تعداد قابل توجهی با ما تماس می‌گیرن و سفارش می‌دهند. شما هم یه چند ماهی که کار کنید، متوجه می‌شید که کجا و چگونه می‌شه محصولات بیشتری را بفروشید.

به هر حال، تمامی مسئولان و ناظرانی که در رأس این قبیل امور هستند، حتماً با فضا‌های مجازی بیگانه نیستند. ولی اینکه چرا اقدامی برای ممنوعیت فروش و بازدارندگی انجام نمی‌دهند سوالی است که تا کنون به جواب قانع کننده‌ای برای آن نرسیده‌ایم. هر وقت با یکی از مسئولان نیز در این باره صحبت می‌کنیم، ابراز بی‌اطلاعی می‌کند و می‌گوید که ما موارد را به آنها اطلاع دهیم. به هر حال باید دید چرخه نظارت در کشور چگونه در حال انجام است که مسئولان امر در اکثر مواقع در مقابل سوال‌های این‌چنینی، اغلب ابرازی‌اطلاعی می‌کنند.

لازم به‌ذکر است که در تبلیغات سیگار الکترونیک آمده است: «اشخاصی که قصد ترک کردن سیگار در سطوح مختلف را دارند، می‌توانند برای کم کردن تدریجی استعمال نیکوتین و تنباکو از مراحل کارتریج‌های سطح بالا، متوسط، کم و صفر استفاده کنند. پیگیری در استفاده از این چهار مرحله باعث کاهش استعمال نیکوتین و ترک ناخودآگاه سیگار می‌شود.» که در ادامه نیز شیوه صحیح استفاده از این نوع سیگار به خوبی آموزش داده شده است. در ادامه، فوایدی نیز برای این سیگار آمده است: «سیگارهای الکترونیک بوی بد نمی‌دهند و می‌توان از آن در مکان‌های تنگ و عمومی و شلوغ مثل آسانسور و هواپیما هم استفاده کرد. نیازی هم به جاسیگاری یا چیزی از این قبیل نیست و این سیگار، با برق باتری کار می‌کند. شارژر این سیگار الکترونیکی است. باتری اگر خالی باشد ۵ ساعت وقت میبرد تا کاملاً شارژ شود، ولی بعد از شارژ کامل، بیشتر از یک شبانه روز می‌شود آن را به کار گرفت.» در نهایت با کمی جستجو در این قبیل سایت‌ها، با فواید و سوسه انگیز این سیگار مواجه می‌شویم که با نگاهی به قیمت‌ها آن می‌بینیم خرید و استفاده از این وسیله در هر گروه سنی خارج از تصور نیست. البته این را نیز باید در نظر گرفت که امروزه نوجوانان و جوانان بیش از سایر سنین با فضا‌ها و شبکه‌های مجازی در ارتباط هستند. پهنه گسترده‌ای که هر کسی با هر سنی می‌تواند به آن ورود کرده و با انواع اطلاعات و تبلیغات درست یا نادرست، بی هیچ محدودیتی مواجه شود.

دادگاه اتحادیه اروپا تبلیغ سیگار الکترونیک را ممنوع کرد

حال در این بین، با را از مرزهای کشور فراتر گذاشته و متوجه می‌شویم که دادگاه عدالت اتحادیه اروپا قوانینی را وضع کرده است که به موجب آن سیگارهای الکترونیکی و سیگارهای سنتی از لحاظ قانونی در یک رده قرار گیرند. بسیاری از این قوانین برای اطمینان از کیفیت کالا وضع شده‌اند، اما اصلی‌ترین قانونی که تولیدکنندگان را بسیار تحت تأثیر خود قرار داده، ممنوعیت فعالیت‌های تبلیغاتی بوده است.

بخش مسئول امور راهنمایی محصولات توتون و تنباکو (Tobacco Products Directive) اتحادیه اروپا که سیگارهای الکترونیکی را تحت چنین قوانین سخت‌گیرانه‌ای قرار داده است، دو سال پیش تشکیل شده بود. با این حال این بخش توسط چندین فرد اصلی در صنعت تنباکو به چالش کشیده شده بود. برای مثال برخی کمپانی‌ها از این اتحادیه درخواست کردند تا درباره ممنوعیت طعم‌دهنده‌های نعنائی و اعمال دیگر محدودیت‌ها تجدید نظر کند.

که هیچ کدام از این تلاش‌ها نتیجه نداشت. دادگاه عدالت نیز بدون در نظر گرفتن چالش‌های این چنینی، قانون منع تبلیغات سیگارهای الکترونیکی را وضع کرده است که از ۲۰ ماه می سال جاری میلادی اعمال خواهد شد.

فروش سیگار الکترونیک از ۶ ماه قبل اطلاع دهید

علاوه بر این، دادگاه یاد شده قوانین دیگری را نیز درباره امنیت تولیدات به تصویب رساند، از جمله اینکه سیگارهای الکترونیکی و مانع الکترونیکی یدکی آنها باید برای کودکان غیرقابل دسترسی باشند و سیگارهای الکترونیکی باید نیکوتین را به حد محدود و ثابتی ارائه کنند. هم چنین زمانی که یک شرکت تصمیم می‌گیرد تا محصول جدید خود را روانه بازار کند، باید کشورهای عضو اتحادیه اروپا را ۶ ماه قبل از عرضه، نسبت به این موضوع با خبر کند.

همچنین به موجب قانون جدید در آمریکا، تمامی فرآورده‌های تنباکو که پس از فوریه ۲۰۰۷ وارد بازار شده است و در حال حاضر مقرراتی برای آنها وجود ندارد، باید به تأیید سازمان نظارت بر مواد غذایی و داروی آمریکا برسند. پیش از سال ۲۰۰۷، صنعت سیگار الکترونیک عملاً وجود نداشت. قانون جدید همچنین فروش فرآورده‌های تنباکو را به افراد زیر ۱۸ سال ممنوع می‌کند و ایجاب می‌کند هشدارهای بهداشتی روی تمام سیگارها و نیز در تبلیغات قید شود.

در گزارشی که در روزنامه یو اس ای تودی منتشر شده است، به نقل از یک کارشناس حامی صنعت سیگارهای الکترونیک گفته می‌شود اعمال مقررات جدید در مورد این سیگارها با هر طعم و میزان نیکوتین یعنی اینکه برای همه سیگارهای الکترونیکی باید درخواست جداگانه‌ای به مقامات فدرال داده شود که هزینه هر کدام از این درخواست‌ها ممکن است یک میلیون دلار یا بیشتر باشد.

برخی از افراد سیگار الکترونیکی را جایگزین سالمی برای سیگار می‌دانند؛ در حالیکه سازمان غذا و داروی آمریکا (FDA)، سازمان بهداشت جهانی (WHO) و انجمن تنفس اروپا، به هیچ عنوان این ادعا را قبول ندارند و سیگار الکترونیکی را جایگزین مطمئن سیگار نمی‌دانند.

آخرین گزارش مرکز پیشگیری و کنترل بیماری آمریکا CDC

این مرکز در رابطه با سیگارهای الکترونیکی اعلام کرده است، ۵۱ درصد از تماس‌های تلفنی مراکز کنترل مسمومیت در ایالت‌های مختلف آمریکا بین سال‌های ۲۰۱۰ تا فوریه ۲۰۱۴، به دلیل مسمومیت کودکان زیر پنج سالی بوده است که در معرض دود سیگار الکترونیکی قرار گرفته اند. مدیر CDC در مصاحبه مطبوعاتی خود گفته است که استفاده از این محصول در سراسر دنیا رو به افزایش است و متأسفانه این محصولات با رایحه شکلات و میوه‌های مختلف عرضه می‌شوند که برای کودکان جذاب است. بدن کودکان در برابر سیگار الکترونیکی هیچ مصونیتی ندارد و باعث مسمومیت می‌شود. در ادامه این گزارش آمده است که سیگار الکترونیکی هرگز به ترک سیگار کمک نمی‌کند و باور اینکه e-cigarette باعث کاهش تمایل مغز به سیگار می‌شود، کاملاً غلط است. پیش‌تر، گزارش‌های متعددی در مورد آثار سوء این سیگار در مراکز تحقیقاتی معتبر دنیا منتشر شده بود.

شبیه‌سازی رفتار سیگار کشیدن

مریم میزایی، جامعه شناس در اینباره می‌گوید: سیگار الکترونیک وسیله‌ای است که به هر حال، عمل سیگار کشیدن را شبیه‌سازی می‌کند. به هر حال رفتار سیگار کشیدن دوباره تکرار می‌شود. حال چه فردی که در حال ترک است و یا نه، با استفاده از سیگار الکترونیک، عمل سیگار کشیدن را همچنان تکرار می‌کند. در ابتدا بسیاری سیگار را به عنوان یک رفتار ناپسند ترک می‌کنند، حال اگر در ایام ترک، ما از یک وسیله جایگزین استفاده کنیم که باز همان حس سیگار کشیدن را تداعی کند، یعنی همان تکرار رفتار گذشته است. سیگار و یا قلیان الکترونیک، هر کدام تنها توجیهی برای ترک مواد دخانی است. اینکه ماهواره‌ها و شبکه‌های مجازی اقدام به تبلیغ این وسیله دخانی می‌کنند، ما نیز باید کمی در رابطه با

صحت آن جستجو کنیم. هر چیزی که تبلیغ می‌شود لزوماً خوب نیست. به هر حال زمانی که همگان اقدام به کنترل استعمال دخانیات می‌کنند، شرکت‌هایی که به دنبال سود بیشتر هستند، بلافاصله کالایی را جایگزین می‌کنند تا سودشان کاهش نیابد. بنابراین افراد باید در رابطه با تبلیغات، هوشیارتر از هر وقت دیگری رفتار کنند.

هشدار سازمان جهانی بهداشت

سازمان جهانی بهداشت در رابطه با دود دست دوم سیگار و خطر مصرف سیگار الکترونیک نه تنها برای خود فرد، بلکه برای کودکان و زنان باردار و اطرافیانی که با شخص سیگاری زندگی می‌کنند، هشدار داده است.

بر اساس گزارش سازمان جهانی بهداشت، دود حاصل از سیگارهای الکترونیکی صرفاً بخار آب نیست، بلکه حاوی نیکوتین و ذرات معلقی است که انتشار آن در محیط‌های بسته می‌تواند به سلامت افراد آسیب وارد کند. زنان باردار، سالمندان، کودکان و نوجوانان، آسیب پذیرترین اقشار جامعه در برابر دود سیگارهای الکترونیکی هستند. به ویژه اینکه تعداد نوجوانان سیگاری در سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ به دو برابر افزایش یافته است.

دوام مصرف سیگارهای معمولی در گرو سیگارهای الکترونیک

آرماندو پروگا از مدیران سازمان جهانی بهداشت دو دهه گذشته کاری خود را صرف کنترل دخانیات کرده است. او از سال ۲۰۰۶ در سازمان جهانی بهداشت در ژنو مشغول به کار بوده و قبل از آن در سازمان بهداشت آمریکا فعالیت کرده است.

وی در اینباره می‌گوید: سیگارهای الکترونیک، در معمول‌ترین شکل آن، مایعی که شامل نیکوتین است را بخار می‌کنند. این وسایل در چهار یا پنج سال گذشته محبوب شده‌اند. بنابراین مطالعات اندکی نیز روی خطرات این محصول انجام شده است و ما هنوز تأثیرات بلندمدت آن را نمی‌شناسیم، چون دهه‌ها برای تکمیل مطالعات زمان لازم است. گرچه مدارکی در دست است و بحث‌هایی درباره این موضوع وجود دارد که چطور از این مدارک نتیجه‌گیری کنیم.

گزارش سازمان جهانی بهداشت از تحقیقات بیش از ۱۰۰ دانشمند و مدارک کافی برای نتیجه‌گیری درباره مضرات این نوع سیگار خبر می‌دهد. به هر حال خطرات نیکوتین و استنشاق دیگر مواد سمی آن توسط دیگران نیز کاملاً شناخته شده است. وی در پاسخ به این سوال که در گردهمایی مسکو، کشورهایی که چهارچوب کنوانسیون کنترل دخانیات (FCTC) را امضا کرده‌اند، برخی به پیشنهاد سازمان جهانی بهداشت درباره تنظیم مقرراتی برای سیگار الکترونیک و ابزار مشابه آن خوشامد گفته‌اند، گفت: کشورهایی هستند که اهدافی را مبتنی بر توصیه‌های سازمان جهانی بهداشت پذیرفته‌اند. این کشورها سعی دارند که از استفاده سیگارهای الکترونیک در میان جوانان و افراد غیرسیگاری پیشگیری کنند. برای رسیدن به این هدف، این کشورها در تلاش هستند تا با تنظیم مقررات، استفاده از این سیگارها را محدود کنند.

آرماندو پروگا افزود: هم اکنون شواهد کافی درباره اثربخش بودن این سیگارها در حوزه ترک وجود ندارد و همچنان مباحثی در این باره در جریان است. با توجه به گزارش سازمان جهانی بهداشت و تحقیقاتی

که در حال انجام است، تا چند سال آینده ما به نتایج قطعی‌تری خواهیم رسید که آن را ارائه می‌دهیم. به هر حال سازمان جهانی بهداشت شیوه‌های ترک مطمئن‌تری را از جمله درمان جایگزینی نیکوتین ارائه داده‌اند که به ترک سیگار کمک می‌کند.

آرماندو پروگا در رابطه با مواد سمی که در سیگارهای الکترونیکی موجود است، متذکر شد: حدود ۵۰۰ برند سیگار الکترونیک هم اکنون در دنیا وجود دارند و تنها چند نوع از آنها مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همین بررسی‌ها هم تفاوت زیادی در سطح مواد سمی و میزان نیکوتینی که تولید می‌کند، نشان می‌دهند. برخی از این برندهای تألیف شده سم کمتری از سیگارهای معمولی دارند، اما برخی دیگر شامل مواد سرطان‌زایی مانند فرمالدئید هستند که در سیگارهای معمولی وجود دارد.

وی ادامه داد: سازمان جهانی بهداشت تا کنون نامه‌های متعددی از متخصصان حوزه سلامت و دانشمندان دریافت کرده است. در این نامه‌ها مضرات این سیگارها برشمرده شده و راه‌حل‌های قانونی محدود کردن آنها نیز آورده شده است. ما برای جمع‌آوری گزارش از این مطالب استفاده کرده‌ایم. اما به ارزیابی‌های خودمان وزن بیشتری دادیم و خواستیم نظرات مختلف دخالت داده شوند.

آرماندو پروگا گفت: به نظر ما قوانین باید به گونه‌ای باشند که باعث ایجاد بهترین محصول با کمترین ضرر شود. تعادل بسیار سختی است. در این مورد، احتمالاً درست و غلط روشنی وجود ندارد. به همین دلیل است که باید در گزارش‌هایمان خیلی محتاط باشیم. گرچه ما شواهد کافی برای محدود کردن برخی از جنبه‌های سیگار الکترونیک داریم، اما نتیجه نهایی بعد از استفاده از یک محصول حاصل می‌شود. پس نیاز به نظارت نزدیک دارد. در نهایت، مساله کلیدی این است که ببینیم آیا سیگارهای الکترونیک می‌توانند به مردم کمک کنند تا با خطر کمتر، سیگار را ترک کنند؟

نقش شرکت‌های چند ملیتی در بازار سیگارهای الکترونیک

پروگا همچنین در رابطه با نقش شرکت‌های چند ملیتی در بازار سیگارهای الکترونیک گفت: بسیاری معتقدند سازمان جهانی بهداشت بیش از آنکه قصد ریشه کن کردن اپیدمی سیگار داشته باشد، می‌خواهد به صنعت دخانیات ضربه بزند، حتی اگر یکی از محصولات آنها کمک‌کننده باشد. این دیدگاه بسیار ساده‌انگانه است، چرا که صنعت دخانیات تنها محصولاتی را به بازار معرفی می‌کند که برای دوام محصول نهایی آنها یعنی سیگارهای معمولی سودمند باشند. برخلاف کسانی که معتقدند سیگارهای الکترونیک به ترک سیگار کمک می‌کند، صنعت دخانیات برای این سیگارها سرمایه‌گذاری بالایی می‌کند و اگر این سیگارها منجر به ترک سیگار می‌شد، آنها چنین سرمایه‌گذاری روی این محصول نمی‌کردند. این صنایع بزرگ هم اکنون در حال خریداری شرکت‌های کوچک سیگار الکترونیک هستند.

وی در خاتمه متذکر شد: حدود ۱۰۰ میلیون مرگ ناشی از سیگار در قرن اخیر تخمین زده شده است. ما چطور به شرکت‌هایی که این بحران انسانی را موجب شده‌اند اعتماد کنیم؟ با ارائه این راهکارها و در عین حال ادامه فرایند مخرب نابودی انسان‌ها، آنها قصد بازیابی دوباره اعتبار خود را دارند که مدت زمانی است از بین رفته است. کارخانه‌های تولید سیگار و دیگر محصولات دخانی، شرکای خوبی برای مباحث سلامت عمومی نیستند.

سیگار الکترونیک روشی نامناسب برای مقابله با نیکوتین

دکتر الا الوان از مقامات سازمان بهداشت جهانی (WHO) در بخش بهداشت روانی و بیماری‌های غیر واگیر در این باره می‌گوید: سیگارهای الکترونیک، روشی تأیید شده برای مقابله با نیکوتین نیستند. وی ادامه می‌دهد: سازمان بهداشت جهانی هیچ مدرک معتبری برای تأیید کیفیت محصولات و تأثیرگذاری سیگارهای الکترونیک ندارد. سازمان بهداشت جهانی (WHO) با ابراز نگرانی از شیوع مصرف سیگارهای الکترونیکی چینی این سیگارها را بسیار سمی معرفی کرد.

نگرانی سازمان بهداشت جهانی (WHO) بیشتر از این بابت است که این محصول با آرم و لوگوی تبلیغاتی سازمان بهداشت جهانی توزیع می‌گردد. در حالی که سازمان بهداشت جهانی به هیچ عنوان خاصیت درمانی این محصول را تأیید نکرده است.

سازمان بهداشت جهانی در همین خصوص از تمامی فروشگاه‌ها و شرکت‌های تولید سیگار خواسته تا هر چه سریع‌تر تمامی تبلیغات مربوط به سیگارهای الکترونیکی را از روی وب‌سایت‌های خود حذف کنند

قانون کشور ما در رابطه با فروش سیگار الکترونیکی چه می‌گوید؟

بر اساس مواد ۲ و ۴ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات کشور، هر نوع تبلیغ، حمایت و تشویق مستقیم و غیرمستقیم و یا تحریک افراد به استعمال دخانیات اکیداً ممنوع است و سیاست‌گذاری، نظارت و مجوز واردات انواع مواد دخانی صرفاً توسط دولت انجام می‌شود. حال با وجود این قوانین بازدارنده، باید دید که در سطح کشور چقدر این قوانین ضمانت اجرایی دارند. به هر حال تمامی سایت‌های مجازی که به خرید و فروش آنلاین سیگارهای الکترونیکی و سایر مواد دخانی مشغول هستند، شاید به ظاهر به صورت غیر رسمی ولی با یک جستجوی معمولی می‌توانیم به راحتی آنها را پیدا کنیم. به هر حال قوانین بازدارنده زمانی مفید خواهد بود که در کنار خود، ضمانت اجرایی نیز داشته باشند.

وابستگی به نیکوتین با سیگار الکترونیک از بین نمی‌رود

به گزارش خبرنگار سایت پزشکان بدون مرز، سیگار الکترونیکی که بدون دود و توتون ساخته و به بازار عرضه شده است، گرچه مشکلات سیگارهای معمول را برای دیگر افراد حاضر در محیط مصرف سیگار ایجاد نمی‌کند، اما ماده نیکوتین در آن گنجانده شده است. این سیگار که شکل ظاهری اش به سیگار معمولی شباهت دارد، آتش زده نمی‌شود، چرا که با باتری لیتیومی کار می‌کند.

برخی از سیگاری‌های سابق می‌گویند، با استفاده از این وسیله توانسته‌اند سیگار را ترک کنند و آن‌را جانشین مناسبی برای سیگار واقعی می‌دانند؛ با این حال اداره غذا و داروی آمریکا درباره امکان خطرناک بودن سیگارهای الکترونیکی هشدار می‌دهد. این محصول هنوز به تأیید اداره غذا و داروی آمریکا نرسیده است و به صورت غیرقانونی وارد بازار آمریکای می‌شود.

با وجود آنکه در تبلیغات این سیگار بیان می‌شود نیکوتین این محصول به مقدار اندازه‌گیری شده در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد، اما براساس بررسی‌های انجام گرفته، مشخص شده مضرات و عوارض ناشی از سیگارهای الکترونیکی بسیار بیشتر از سیگار معمولی است و در اصل، وابستگی به نیکوتین با این روش از فرد گرفته نمی‌شود.

هرچند این محصول به عنوان یک روش ترک سیگار تبلیغ می‌شود، اما این نوع سیگار روشی برای ترک سیگار نیست، بلکه دستگاهی است که با مکانیسم حرارتی با موادی که به احتمال زیاد ممکن است بسیار سمی‌تر از سیگار باشد، نیکوتین قابل توجهی را وارد بدن می‌کند.

لذا این محصولات حتی در بهترین شرایط و به شرط سمی و غیراستاندارد نبود باز هم حداقل ۱۸ تا ۱۹ ماده شیمیایی دارند که به صورت ریز ذرات استنشاقی وارد بدن می‌شوند و مصرف این نوع جانشین، ماهیت عادت به کشیدن سیگار را از بین نمی‌برد.

وارد عمل شود. ولی اگر با کمی تامل نسبت به وضعیت مصرف نسوار در استان سیستان و بلوچستان بنگریم و آمار و ارقام صحیح از آسیب‌های وارده به شهروندان سیستانی تهیه شود، متوجه می‌شویم نه تنها جای یک قانون بازدارنده در این باره خالیست، شاید هم بسیار دیر شده باشد.

نیمه کار ماندن طرح کلینیک «پان»

دکتر مهدی طباطبایی معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان نیز در رابطه با وضعیت ناس در این استان گفت: علاوه بر سیگار و قلیان، یکی از دغدغه مهم این استان استعمال ناس و پان است. متأسفانه استعمال این مواد دخانی برگرفته از فرهنگ شبه قاره هند و پاکستان است. به خاطر داد و ستدهایی که انجام می‌شود و مهاجرانی که از این کشورها وارد استان می‌شوند، این مواد دخانی نیز در زاهدان طرفداران خود را دارد.

لازم به‌ذکر است «پان پراگ» ماده‌ای است که به عنوان خوشبوکننده دهان و با اسامی مختلف مثل تایتانیک، آدامسی و غیره عرضه می‌شود. پان پراگ در کشورهای اندونزی، هند و پاکستان و غیره قرن‌هاست به عنوان یک ماده خوشبوکننده دهان مصرف می‌شود. برای تهیه ماده مخدر پان پراگ، دانه‌های قرمز و درشت درخت بتل در برگ درخت بتل پیچیده می‌شود با تنباکو، آهک، خاکستر، ساخارین و اسانس‌های مختلف مخلوط می‌شود.

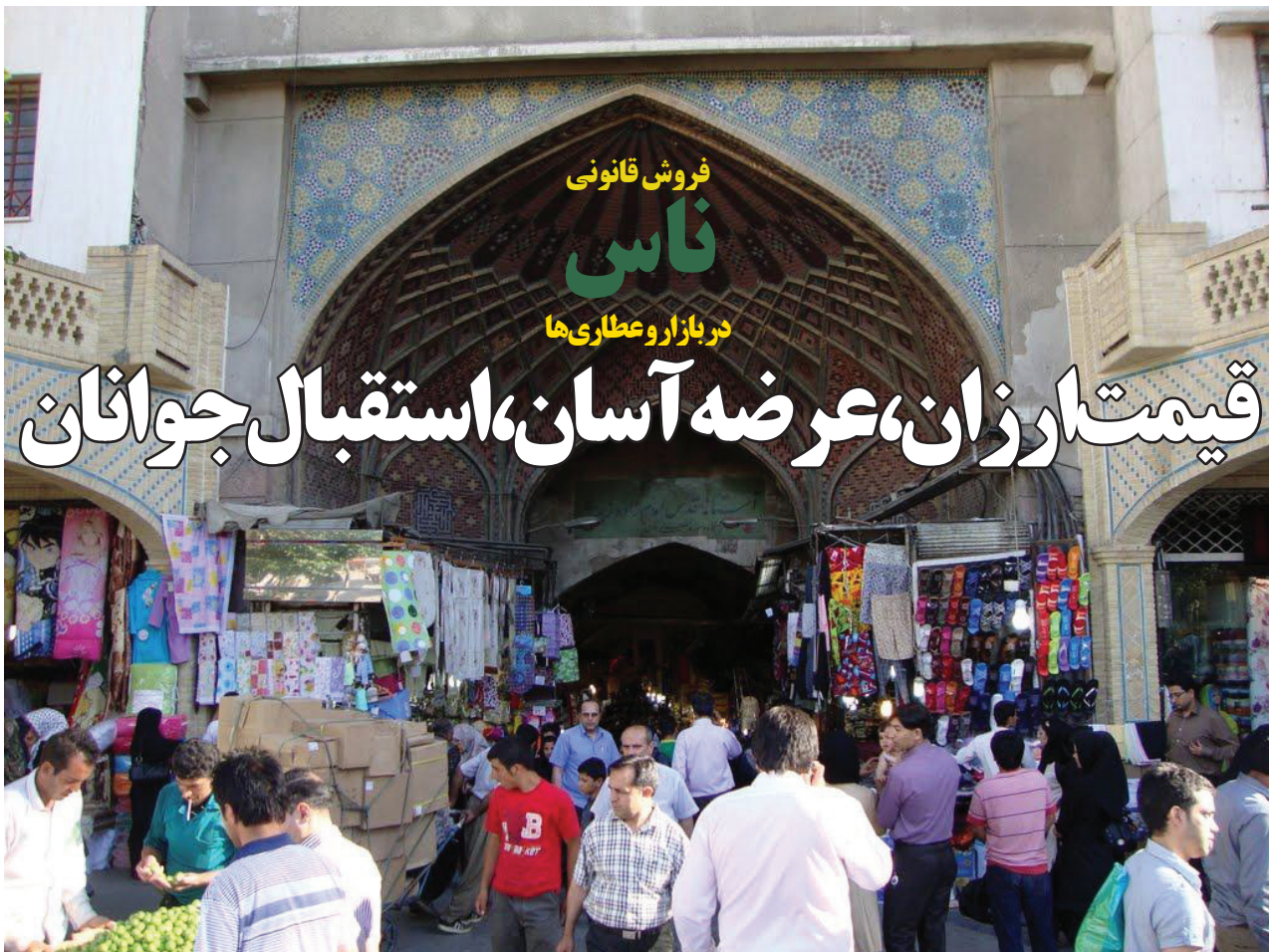
وی در ادامه افزود: ما در زمینه پان مطالعه و تحقیقات بسیاری را انجام داده‌ایم و نیز در بحث اجرا با همکاری دانشگاه دندانپزشکی، کلینیک پان را راه اندازی کردیم. در این کلینیک افراد را با بسته‌های آموزشی با انواع بیماری و سرطان‌های ناشی از استعمال پان آشنا کردیم. لازم به‌ذکر است تعداد داوطلبانی که در این زمینه با ما همکاری می‌کردند، در دهه فجر سال گذشته از ۴ هزار و ۸۰۰ نفر به ۹ هزار نفر رسیده بود. به هر حال، کلینیک دندانپزشکی آموزش‌های لازم را برای معالجه و آگاه سازی مراجعه کنندگان گذاشته بود. ما برای تمام بیمارانمان پرونده‌سازی می‌کردیم و کسانی که دچار مشکلات دهان و

دندان شده بودند را تحت معالجه قرار می‌دادیم. متأسفانه تعداد مراجعه کنندگانی که دچار ضایعات دهان و دندان شده بودند بسیار زیاد بود. به طور مثال جراح فک و صورت ما هفته‌ای ۲ بیمار مبتلا به سرطان حفره دهان را عمل می‌کرد. عمده مراجعه کنندگان ما میانسال بودند که اکثراً از سنین پایین پان استفاده می‌کردند. متأسفانه این طرح به خاطر برخی مسائل و مشکلاتی که با آن مواجه شدیم، نیمه کاره ماند.

طباطبایی در رابطه با این موضوع که چرا قانون بازدارنده‌ای برای مبارزه با استعمال پان و ناس وجود ندارد، در ادامه افزود: در رابطه با دخانیات نیز در بحث اجرا ما هنوز چالش‌هایی را پیش روی داریم. متأسفانه آگاهی از مضرات پان هنوز در جامعه عمومیت پیدا نکرده است. هنوز این باور اشتباه که پان ماده‌ای برای خوشبو نگه‌داشتن دهان است، وجود دارد. با همین دیدگاه، هنوز بسیاری افراد پان و ناس را به عنوان مواد مخدر قبول ندارند.

حال باید دید استعمال «ناس» و «پان» در کنار سایر مواد دخانی، قرار است چه پیامدهایی را با خود به همراه آورد. تنباکوی جویدنی که متأسفانه نه ممنوعیت برای فروش آن وجود دارد و نه آگاهی لازم در رابطه با این مواد به صورت مستمر در دسترس افراد است.

در کیف یا دست بچه‌ای ناس دیده شود، تخلفی صورت نگرفته است. سالانه بسیاری افراد به خاطر سرطان دهان یا بیماری‌های لثه و دندان به بیمارستان‌ها و کلینیک‌های استان مراجعه می‌کنند که اکثر آنها به خاطر مصرف بی‌رویه ناس به این بلا دچار شده‌اند.

بیش از ۴ هزار مورد سرطان در استان به ثبت رسید

این درحالی است که دکتر طحیه حاجی‌میرزا، کارشناس ثبت سرطان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان نیز در مصاحبه‌ای به ایسنا گفت: تاکنون تعداد ۴ هزار و ۴۸۷ رکورد مورد سرطان در استان به ثبت رسیده است.

وی یادآور شد: سرطان سومین علت مرگ و میر

وی در توضیح بیشتر می‌گوید: این ماده سبزرنگ، بو و طعم بسیار تندی دارد. ناس از برگ تنباکوپیست که در سایه خشک شده و به‌همین خاطر سبز رنگ است. برگ‌ها را نرم می‌کوبند و با اندکی آهک مخلوط کرده در جلوی دهان، میان لب و دندان می‌گذارند. برخی از ناسی‌ها هم ناس را با دستمال کاغذی در دهان می‌گذارند. این ماده بیشتر در افغانستان کشت و ساخته می‌شود و برخی مردم ایران، بیشتر مناطق افغانستان و پاکستان و قسمت‌هایی از هند، ترکمنستان، تاجیکستان و ازبکستان از این ماده استفاده می‌کنند. البته ناگفته نماند که در اطراف استان سیستان و بلوچستان هم این تنباکو به راحتی کشت می‌شود.

براهویی می‌گوید: متأسفانه در استان دیده و گزارش شده که اغلب به جای استفاده از آهک، از

ادار بچه یا حیوانات نیز برای تولید ناس استفاده می‌کنند. حال شما در نظر بگیرید با این وضعیت غیر بهداشتی، نوجوانان و جوانان ما به راحتی از این ماده استفاده می‌کنند. شاید عمده دلیل مصرف بالای نسوار در بین شهروندان این استان، ارزان و قابل دسترس بودن آن است. همچنین استفاده و خرید و فروش این ماده هیچگونه محدودیت قانونی ندارد. اغلب ساکنان این منطقه، ناس را به عنوان ماده مخدر نمی‌شناسند و بسیاری خانواده‌ها آن‌را نه تنها بی‌زبان، بلکه در اکثر مواقع تسکینی برای دردهایشان می‌دانند. در این بین کسانی هم هستند که برای استفاده از ناس، راهکاری بهداشتی (!!!) ارائه می‌دهند و می‌گویند: اگر ناس را ابتدا درون دستمال کاغذی بپیچیم و بعد استفاده کنیم، مشکل غیربهداشتی بودن آن رفع می‌شود.

براهویی با ناراحتی ادامه داد: متأسفانه استفاده از این ماده در مدارس هم ممنوع نیست. مثلاً اگر

ماده استفاده می‌کنند. به اعتقاد افغانستانی‌ها، این ماده انرژی زا است. خیلی از عطاری‌ها به صورت قانونی این ماده را می‌فروشند، اما تا امروز فکر نمی‌کنم درباره منع قانونی فروش این ماده، بحثی مطرح شده باشد. چندی پیش همچنین خبرگزاری مهر درباره خلأ قانونی برخورد با فروش ناس در گزارشی نوشت: «سرهنگ علیرضا پرپور با اشاره به اینکه ناس جزو مواد مخدر نیست، افزود: به همین دلیل نیروی انتظامی نمی‌تواند در این زمینه وارد شده و اقدام به جمع‌آوری آن کند و ما تنها در مواردی می‌توانیم از ورود ناس به استان جلوگیری کنیم که به عنوان قاچاق کالا محسوب شود. این مسوول با اذعان به اینکه که در این زمینه خلأ قانونی احساس می‌شود، ادامه می‌دهد: شاید در آینده قانونی وضع شود که به نیروی انتظامی اجازه برخورد با فروشندگان این ماده گیاهی مضر را بدهد. وی می‌گوید: در این خصوص متولیان سلامت و بهداشت باید ورود پیدا کنند. سرهنگ پرپور همچنین تنها مصرف‌کنندگان ناس را افغانه می‌داند و می‌افزاید: درباره مصرف ناس نگرانی وجود ندارد زیرا مصرف این ماده مضر در بین ایرانی‌ها رواج ندارد.»

آزمایش مضرات «ناس» و «پان» توسط جمعیت

در همین راستا، جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران تعدادی از ناس و پان موجود در بازار تهران را خریداری نموده و قرار است در آزمایشگاهی تخصصی، تعیین میزان آلاننده‌های میکروبی و باکتریایی، اندازه‌گیری میزان فلزات سمی، تعیین نوع و مقدار آلکالوئید مجاز و غیرمجاز و بسیاری دیگر از این موارد بررسی شود تا در رابطه با مضرات این دو تنباکوی جویدنی، بتوان با قطعیت بیشتری صحبت کرد.

در رابطه با مواد تشکیل دهنده درون این دو نوع تنباکو، براهویی، خبرنگار از سیستان و بلوچستان گزارشی را برای ما ارسال کرد. در این گزارش آمده است: علی رغم کلاس‌های متعدد آموزشی، سمینارها و جلساتی که در رابطه با مضرات این ماده در استان سیستان و بلوچستان برگزار می‌شود، هنوز بسیاری افراد از استعمال این فراورده دخانی سر باز نمی‌زنند. او می‌گوید: ناس در اکثر خانه‌ها مثل و نقل و نبات موجود است و کسی آن را از دسترس کودکان و نوجوانان دور نگه نمی‌دارد. مصرف نسوار به عنوان یک رفتار اشتباه در این استان قلمداد نمی‌شود. چند سالی است در استان اعلام شده که جوانان زیر ۱۵ سال اگر ناس مصرف کنند، حتما خواهند مرد. برای همین مدتی است که بسیاری به خاطر جلوگیری از مرگ عزیزانشان، بیش از گذشته مراقب هستند تا مبدا نوجوانانشان زیر سن مذکور ناس مصرف کنند.

ماده گیاهی سبز رنگی که داخل کیسه‌های کوچکی بسته‌بندی شده بود، «ناس» نام داشت. از پیرمرد فروشنده پرسیدم چیست؟ در پاسخ گفت: «یک جور آدامس. اگه می‌خوای سیگارو ترک کنی، از اینا بخور، خیلی خوبه.» یک بسته پلاستیکی کوچیک به دست گرفتم و بو کردم، اصلاً خوشایند نبود. گفتم: «دقیقا ترکبیش چیه؟» گفت: «یه جور گیاهه. نگران نباش. کاملاً گیاهیه. اصلاً مواد شیمیایی نداره. تازه از سیگار هم مفیدتره.»

خلاصه با کمی گشت‌وگذار در خیابان مولوی تهران، با انبوهی از دست‌فروشان مواجه می‌شویم که روی جعبه چوبی کوچکی که جلوی خود قرار داده‌اند، مشغول فروختن «نسوار یا پان» هستند. نسوار که نام دیگر ناس است، در کنار برندهای مختلف پان یا همان «پان پراگ» فروخته می‌شود. برندهایی مانند، بی تی (B.T) و غیره که در انواع بسته‌بندی‌های مختلف آزادانه به فروش می‌رسد. بدون آنکه کسی از مضرات آن در آینده آگاهی داشته باشد، به عنوان یک تنباکوی جویدنی صد درصد گیاهی و جایگزین مناسب به جای سیگار به فروش می‌رسد. احمد آقا یکی از عطاری‌های قدیمی منطقه، درباره ناس می‌گوید: «من شنیده‌ام که ناس ماده خطرناکی است، اما بالاخره طرفداران زیادی دارد. کسی تا امروز نیامده درباره فروش ناس از ما سوال کند و آن را جرم تلقی کند. هنوز هیچ گونه تذکری به ما داده نشده است.»

در بازار کمی چرخیدم تا در مورد قیمت آن اطلاعاتی بدست آورم. قیمت‌های متفاوتی داشت. از ۳۰۰ تومان تا ۱۰۰۰ تومان بود. بسته ۱۰۰۰ تومانی برای چند بار مصرف است. با بعضی از جوانان اطراف بازار در رابطه با این نوع تنباکو سوال کردم. محمد گفت: «حالا که قرار است سیگار هم گران شود، فکر کنم دیگر اکثر افراد ترجیح بدهند از ناس استفاده کنند. چون هم قیمت ارزانتری دارد و هم میتوان چندین بار آن را مصرف کرد.»

علی هم که به دست فروشی مشغول بود گفت: «راستش را بخواهید، من بعضی وقت‌ها به صورت تفتنی جای آدامس از ناس استفاده می‌کنم. دفعات اول طعم تندی داشت و احساس سرگیجه می‌کردم. اما الان عادت کردم.»

امیر هم که یک نوجوان ۱۵ ساله بود، گفت: «راستش من توی این راسته، جای می‌فروشم. کنار جای هم به بعضی از مشتری‌ها ناس می‌فروشم. خیلی‌ها استقبال می‌کنند. می‌گویند بعد از چای، جویدن ناس می‌چسبد. درآمد فروش ناس خوب است.»

بلا تکلیفی قانونی عرضه ناس در بازار

در دفعات اول که از این مواد استفاده می‌کنیم، عوارضی مانند، سرگیجه، سردرد و تهوع برای مصرف‌کننده اتفاق می‌افتد. سایر عوارض استفاده طولانی مدت از ناس شامل از دست دادن تعادل رفتاری و حرکتی، ایجاد حرکات غیر طبیعی در چشم‌ها، تغییرات محسوس در فشار خون، افزایش ضربان قلب، دندان قروچه، لرزش، اختلال در خواب، وابستگی روحی و روانی، بیماری‌ها و سرطان لثه، سرطان حنجره و روده بزرگ و نارسایی‌های کلیوی است. ناس را در کشور ما نیز به صورت سنتی و به شکلی که در افغانستان و پاکستان استفاده می‌شود، مصرف می‌کنند. عباس دیلمی‌زاده، مدیرعامل جمعیت «تولد دوباره» درباره حضور ناس در کشور و ریشه تاریخی آن چندی پیش گفت: ناس سال‌هاست که در ایران مصرف می‌شود، این ماده از طریق افغانه به ایران وارد شده است که به صورت سنتی، خودشان از این

همین روند هستیم؟» با یک سری شعارهای رهایی و آنچه در پس ذهن برخی افراد است، سیگار کشیدن شروع می‌شود. اما بعد از مدتی چیز دیگری از آب در می‌آید، چون جامعه به آن واکنش نشان می‌دهد. این که زن‌ها ترس از این دارند که مثلا خانواده و فامیل همسرشان متوجه شوند یا اینکه دانشگاه و کارفرما نفهمد، این ترس به جای رهایی، تنها اسارت و خستگی را برای فرد به جای می‌گذارد.

دیباجی در رابطه با راهکارهایی که می‌توان برای پیشگیری از استعمال دخانیات در بین زنان پیشنهاد کرد، ادامه داد: در ابتدا این سوال مطرح می‌شود که آیا ما باید به سنت برگردیم؟ چون سنت‌ها می‌توانستند آن را کنترل کنند. در پاسخ باید گفت خیر. الگوی پنهانی مصرف سیگار در دخترها نشان می‌دهد که استفاده از روش‌های سنتی دیگر جواب نمی‌دهد.

در جامعه‌ما اگر سیگار کشیدن زن‌ها درست مانند سیگار کشیدن مردها بود، نیازی به این کار نبود. این موضوع حتی از یک خانواده به خانواده دیگر متفاوت است. برای یک خانم، این که در کافه‌ای در خیابان گاندی سیگار بکشد یادآور توپخانه، معنای کاملاً متفاوتی دارد.

دیباجی در رابطه با تأثیر رسانه‌ها متذکر می‌شود: برخی از زنان در جامعه فعال و اثرگذارند و دختران جوان و مدرن از آنها پیروی می‌کنند. شاید این افراد بهترین جایگزین‌ها باشند. به عنوان مثال می‌توان سازمان‌های غیردولتی با اولویت سلامت زنان دایر و از زنان فعال استفاده کرد. ما باید زنان سالم و شادابی باشیم و به دنبال بهترین‌ها برای خود برویم. این افراد باید در این زمینه باتجربه‌تر عمل کنند، ضمن اینکه دختران را درک کنند، برای سلامتی آنها ارزش قائل شده و خودشان بتوانند الگوی مناسبی برای دختران باشند.

دائماً از مضرات سیگار نکویید

وی افزود: برخی از کارشناسان معتقدند وقتی شما درباره سیگار کار آموزشی می‌کنید، مرتب از مضرات آن صحبت نکنید. باید به آرام‌بخش و لذت‌بخش بودن آن نیز اشاره کرد تا این تصور در افراد پیش نیاید که آموزش‌دهنده اصلاً نمی‌داند سیگار چه فایده‌های روحی برای ما دارد. این دقت نیز باید انجام گیرد که کجا و برای چه کسانی آموزش ارائه می‌شود. مثلاً لازم نیست برای کسانی که تا به حال سیگار را امتحان نکرده‌اند، از مزایای سیگار صحبت کرد.

افراد آموزش‌دهنده هم خیلی مهم هستند. یک سری افرادی هستند که اولاً باید هم تیپ فرد سیگاری باشند. برای دختر جوان، دختر هم تیپ خودش باید آموزش‌دهنده باشد. افرادی باشند که دانش و فهم اجتماعی بالایی دارند. این که لزوماً فرد سن بالا داشته یا پزشک باشد و بخواند برای جوان‌ها صحبت کند، به این معنا نیست که حتماً اثر خوبی دارد. این که آموزش‌دهنده به دختران بگوید من هم مثل شما هستم و شما را درک می‌کنم و شیطنت سن و دوره شما را می‌فهمم ولی راه دیگری به شما پیشنهاد می‌دهم، تأثیر بیشتری دارد.

سیگار کشیدن برای زنان هزینه‌اعتباری دارد

دیباجی گفت: قبح سیگار برای پسران نوجوان هم هست. مهم این است که بدانیم برچسب زدن و این که فرد خودش را منحرف و خطاکار بداند، کار را خیلی سخت می‌کند، خصوصاً برای درمان و کمک گرفتن. در مورد زنان، اول دوستان متوجه سیگار کشیدن آنها می‌شوند، بعد خانواده و در نهایت خویشاوندان. گاهی این پنهان‌کاری بسیار زجرآور است. زنی که می‌گوید سال‌هاست سیگار کشیدن را از همسرش پنهان کرده، حتماً از خانواده خود فاصله گرفته که فقط در مورد زن‌ها هم نیست. الان مردها هم برای اینکه جلوی بچه‌هایشان سیگار نکنند، برنامه و حتی تفریحات جداگانه‌ای انتخاب می‌کنند. اگر سیگار کشیدن هزینه مالی و جانی دارد، برای زن‌ها هزینه اعتباری هم دارد. علاوه بر این، زن‌ها در خیلی موارد می‌خواهند ازدواج کنند و مادر شوند. در مصاحبه‌ای پرسیدیم که «شما برای مادر شدن چه می‌کنید؟ آیا ترک خواهید کرد؟» عده‌ای می‌گفتند بله و عده‌ای هم نه. یکی از ترک‌کرده‌ها می‌گفت: «من اصلاً فکر نمی‌کردم ترک سیگار تا این حد سخت باشد. زمانی که می‌خواستم باردار شوم فهمیدم که واقعاً سیگاری هستم.» تا زمانی که افراد تجربه ترک را نداشته باشند، آسان می‌گیرند، اما بعد متوجه مشکلات می‌شوند. به خاطر همین تفاوت‌هاست که تحقیق درباره زنان و دخانیات نیاز به تحقیقات اجتماعی جدی و گسترده‌ای دارد.

دیباجی متذکر شد: جامعه ایران سنت را گذرانده و در حال گذار به مدرنیته است. در سنت، گزینه‌های عمل از قبل برای فرد مشخص شده است. این که چه بکند، آیا ازدواج کند، چه زمانی و چند بچه داشته باشد. سنت برای یک زن مشخص می‌کند که سیگار بکشد یا نکشد. مشخص می‌کند که سیگار کشیدن خوب است یا بد. ولی در جامعه پسا سنتی، سنت قدرت خود را از دست داده و دیگر تعیین‌کننده رفتار فرد نیست. فرد باید انتخاب کند و حتی اگر بخواند سنت را انتخاب کند، راجع به آن بازاندیشی می‌کند. اگر جامعه ایران را چنین جامعه‌ای در نظر بگیریم، دیگر سنت‌ها عملکرد گذشته خودشان را ندارند. یعنی ما نباید انتظار داشته باشیم که همه افراد از جمله خانم‌ها ارزش‌گذاری سنت‌ها را کاملاً قبول داشته باشند. آنها راجع به کشیدن یا نکشیدن سیگار فکر می‌کنند و بعد تصمیم می‌گیرند. تعریف خوب یا بد بودن را دیگر از سنت نمی‌گیرند و بسیاری اوقات قصدشان هنجارشکنی است و سدی را که میان دخترها و پسر‌ها هست، می‌خواهند با این روش بشکنند. از نظر من، آنها سلاح بدی را انتخاب کردند، چون از جان خودشان هزینه می‌کنند، در حالی که می‌توان راه‌های بهتری را انتخاب کرد.

بخشی از مدرنیته، ریسک‌پذیری است

این استاد دانشگاه ادامه داد: اگر بخشی از مدرنیته بازاندیشی است، بخش دیگر آن ریسک‌پذیری است. در زندگی مدرن، ریسک معنای متفاوتی دارد. قبلاً خطرهایی زندگی ما را تهدید می‌کرد که طبیعی بودند. مثل سیل، زلزله و غیره. در حال حاضر خطر‌ها را خودمان عامدانه انتخاب می‌کنیم. بعضی‌ها معتقدند ریسک، روزمرگی مدرنیته را عوض می‌کند و تغییری ایجاد می‌کند، عده‌ای هم معتقدند این خطر کردن تجربه اعتماد است. به نحوی به خودم و دیگران ثابت می‌کنم که کار بی‌پاکانه‌ای انجام دادم. یک عده نیز معتقدند شاید ریسک‌پذیری دخترها کمتر است، پس دخترها هم می‌خواهند نشان بدهند که می‌توانند خطر کنند.

وی می‌گوید: «برخی از دختران سیگاری می‌گویند شاید سیگار کشیدن زنان یک چیز منفی بوده و الان یک جورِی مثلاً نشانه قدرت پیدا کرده‌شونه که می‌تونن آن طوری که می‌خوان زندگی کنن، نه اون طوری که سنت بهشون می‌گه. یعنی خودشون ارزش‌گذاری می‌کنن و ارزش خودشون رو هم محدود نمی‌کنن به اینکه چون من سیگاری‌ام، پس ارزش دختر خوب رو ندارم.»

لایه دوم حرف این افراد، همان فردگرایی است. آنچه در فردگرایی حائز اهمیت می‌شود، «من» است؛ و جز من، همه چیز بلاموضوع است. هر چیزی غیر از فرد و پیش از او و بیرون از او، وجودش اعتباری است و تنها یک چیز اصیل وجود دارد که آن نیز فرد و خواسته‌ها و انتخاب‌هایش است. اینکه من انتخاب‌کننده باشم، مهم‌تر از این است که من چه چیزی را انتخاب می‌کنم. دیگر سیگاری و غیرسیگاری بودن به خودی خود مثبت یا منفی نیست، بلکه بسته به این است که خواست من باشد یا از مرجعی بیرون از من صادر شده باشد.

شکوه دیباجی، مطالعه‌ای بر روی عوامل اجتماعی مؤثر بر سیگار در میان زنان تهران انجام داده است. او بر ضرورت بررسی جامعه‌شناختی مسأله زنان و دخانیات تأکید می‌کند و این موضوع را نیازمند آسیب‌شناسی جداگانه‌ای می‌داند. وی درباره گرایش برخی زنان به سیگار گفت: سیگار موضوعی است که اگر بخوایم وسعت و کثرت مصرفش را درک کنیم، باید از جنبه‌های مختلف آن را بررسی کنیم. به‌طور مثال، روانشناسان از بعد شخصیتی این موضوع را بررسی می‌کنند، یا محققان ژنتیک و زیست‌شناسان می‌خواهند ببینند افراد چقدر آمادگی ژنتیکی دارند، داروشناسان مواد اعتیادآور و پزشکان هم ارتباط مصرف سیگار با سلامتی را پیدا می‌کنند. در نهایت جامعه‌شناسان هم تبلیغات، هویت‌یابی، انحرافات و آسیب‌های اجتماعی و نهادهای اجتماعی مرتبط با امر دخانیات را مورد تحقیق قرار می‌دهند.

کافی شاپ‌ها، مکان‌هایی هستند که لحظاتی در جمع دوستان و آشنایان، در آنها می‌نشینیم و علاوه بر گپ‌وگفت، نوشیدنی می‌خوریم و خلاصه، وقت می‌گذرانیم. کافی شاپ‌ها معمولاً کاربردهای مختلفی دارند. بعضی وقت‌ها برای تجدید دیدار، گفت‌وگو و بحث در رابطه با مسائل مختلف، گذراندن لحظه‌ای تنهایی، خوردن یک نوشیدنی گرم یا سرد، خوردن میان وعده و غیره مورد استفاده قرار می‌گیرند. و البته در تمامی آنها، سیگار پای ثابت است. گاهی رو به رویمان نشسته و تماشا می‌کند، گاهی از پشت سر می‌آید، گاهی از میز کنار، گاهی هم تنها به زیر سیگاری پر از خاکستر خیره می‌شویم. البته کشیدن سیگار در داخل بعضی از کافی شاپ‌ها مدتی است که ممنوع شده. اما در جلوی درب آن‌ها، عده‌ای ایستاده و سنت سیگار کشیدن در کافی شاپ را اجرا می‌کنند. در واقع ممنوعیت استعمال سیگار در کافی شاپ در برخی موارد در حد یک درب است. در بسیاری از کافی شاپ‌ها نیز فضایی بیرونی تعبیه کرده‌اند که در آنجا می‌توان به راحتی سیگار کشید؛ مرز ممنوعیت سیگار در این قبیل کافی شاپ‌ها، یک نرده، یک شیشه، یک دیوار و یا یک سقف است. البته در جاهایی نیز به هیچ وجه بحث ممنوعیت سیگار مطرح نیست و سیگاری و غیرسیگاری، دست در گردن یکدیگر انداخته و همچنان از محیط به نفع احسن استفاده می‌کنند. نه اینکه بگوییم بد است، نه، واقعاً بسیار لذت بخش است. می‌نشینیم لحظه‌ای و همچنان دود سیگار استنشاق کرده و به گذشته می‌اندیشیم. به هر حال، سیگار وسیله‌ای برای سرگرمی، تمرکز، تفکر، معاشرت به صورت گروهی و در برخی مواقع انفرادی است.

به گزارش ایسنا، چندی مدیرکل دفتر مشاوره و سلامت «سازمان امور دانشجویان» وزارت علوم، از اجرای طرح جامع دانشگاه عاری از دخانیات در سال ۹۵ خبر داد و گفت: طبق آمارهای گزارش شده، ۸۵ تا ۹۰ درصد دانشجویان پسر و ۹۰ تا ۹۵ درصد دانشجویان دختر مصرف‌کننده دخانیات نیستند و باید این تصور غلط رایج در جامعه که اکثریت دانشجویان مصرف‌کننده دخانیات هستند، اصلاح شود.

سیگار علاوه بر تهدید سلامتی، برای زنان رفتاری ضد ارزش محسوب می‌شود و دارای قبح اجتماعی است. البته شاید بوده و اکنون دیگر نیست. نمی‌دانم. با این وجود، مصرف سیگار در بین زنان در سال‌های اخیر ۳ برابر شده، اما برای مردان رشد کمی داشته است.

مسئله اساسی در جوامعی که به سمت مدرن شدن در حرکت‌اند، همین جایجایی نظام ارزشی است. ارزش‌ها و هنجار‌ها به ضد ارزش، و ناهنجاری‌ها به ارزش و هنجار تبدیل می‌شوند. دکتر شکوه دیباجی، جامعه‌شناس توسعه درباره این پدیده می‌گوید: دخترانی هستند که به منظور شکستن هنجار‌ها و از بین بردن تفاوت‌های زنان و مردان، سیگاری می‌شوند.

این دکترای توسعه اجتماعی از دانشگاه تهران، درباره ممنوعیت استعمال سیگار در کافی شاپ‌ها می‌افزاید: گاهی اوقات درباره ممنوع کردن سیگار در جایی مثل کافی شاپ، باید خوب فکر کرد. از این بابت که خطر بیشتری دختر‌های ما را تهدید نکند. در مصاحبه با یک سری از دختر‌ها، آنها عنوان می‌کردند که ما جرأت نمی‌کنیم سیگار بکشیم، یکی از آنها می‌گفت: «همیشه سیگار در کیف دوستم در دانشگاه است. میام اونجا سیگار می‌کشم.» پس محدودیت خانواده نتوانسته او را محدود کند. من پرسیدم سه ماه تابستان که دانشگاه نیستی چه کار می‌کنی؟ گفت «می‌رفتم کافی شاپ سیگار می‌کشیدم و اگر آنجا نمی‌شد، به کوچه‌های اطراف می‌رفتم.» این دختر که ساکن جنوب شهر بود، ادامه داد: «وقتی داخل کوچه‌های اطراف سیگار می‌کشم، با مزاحمت‌های زیادی مواجهم.» به هر حال این تهدید‌ها برای دختران سیگاری وجود دارد. به نظر من، اگر قرار است، ممنوعیتی ایجاد شود، مشکلات زنان نیز باید در نظر گرفته شود.

در بحث اقداماتی که باید انجام داد، به نظر می‌رسد که اقدامات یک طرفه پاسخگو نیستند. اقدامات باید چندمحوری و گسترده باشند. مثلاً رسانه‌ها، سازمان‌های تربیتی، آموزشی و بهداشتی همه با هم باید اقدام کنند. اقداماتی که بر اساس همدلی و نه بر اساس مبارزه باشد. چنان که من این روزها می‌بینم، تبلیغات خوبی راجع به سیگار نکشیدن در حال انجام است و بازتاب این تبلیغات، حداقل برای کسانی که هنوز سیگار کشیدن را شروع نکرده‌اند، ممکن است خوب باشد.

محبوبیت شهرزاد با حذف یا عدم حذف سیگار

فرهنگ سلامت، یک سی‌دی را نشان دادند که هنرپیشه مرد نقش اول دستش را به کمرش زده و در حال کشیدن سیگار بود، این موضوع مورد اعتراض همه اعضای شورای فرهنگی قرار گرفت و ما با کارگردان این سریال تماس گرفتیم. البته کارگردان این اشکالات را پذیرفت و گفت که حتما رسیدگی می‌کند و بعد از آن صحبت، این اشکال را جبران کردند. به طوریکه در قسمت‌های بعدی پخش مجموعه، به مضرات سیگار پرداخته شد و افرادی که بعد از آن در سریال سیگار مصرف می‌کردند، بسیار کاهش پیدا کرده بود. بر این اساس، ما به سهم خودمان از کارگردان سریال تشکر می‌کنیم.

اجرای قانون بازدارنده برای نمایش سیگار

«شهرزاد»، معاون اجتماعی وزیر بهداشت با بیان اینکه کارگردان سریال اصلاحاتی را در این زمینه انجام داده‌اند، گفت: بنا شده که در جلسه‌ای با حضور تهیه‌کنندگان و کارگردانان سینمای ایران، تحقیقاتی را که در زمینه دخانیات و فیلم سینمایی انجام شده، به آنها ارائه کنیم.

محمدهادی ایازی درباره مصرف سیگار و استعمال دخانیات در سریال‌ها و فیلم‌های تولیدی کشور در ادامه افزود: در جلسه شورای فرهنگ سلامت، مرکز دخانیات ما گزارشی را از وضعیت تولیدات هنری که در آنها از سیگار استفاده می‌شود، ارائه داد. طبق این گزارش، در دهه دوم بعد از انقلاب نسبت به دهه اول، میزان استعمال دخانیات در فیلم‌ها دو برابر شده است و در دهه

دخانیات در راستای اهداف‌شان در جذب مخاطب و افزایش مصرف مواد دخانی، همواره توجه ویژه‌ای به تولیدات فرهنگی داشته‌اند که به دلیل تأثیرگذاری و الگوپذیری، سلامت جامعه را به خطر می‌اندازد و روند فعلی گویای این ادعا است.

کمک و مساعدت شما برادر گرامی در این خصوص مورد انتظار است و ان‌شاءالله شاهد دیدن صحنه‌های مصرف دخانیات در فیلم‌های در دست تهیه نباشیم. ضمن اینکه رسالت حضرت تعالی در حفظ سلامت مردم و تغییر در نگرش زندگی، خصوصا جوانان که آینده‌سازان ایران عزیز خواهند بود، بسیار اثربخش و مایه تقدیر است.»

توجه به سلامت عمومی در سریال و فیلم

البته در کنار این نامه، جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات همزمان نامه‌ای خطاب به علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد نیز با این مضمون نوشت:

«به استحضار می‌رساند با توجه به کاهش سن مصرف مواد دخانی، علی‌الخصوص استعمال قلیان که متأسفانه قبیح آن در اکثر خانواده‌ها از بین رفته است و نظر به رسالت آن وزارتخانه محترم در فرهنگ‌سازی عمومی برای جلوگیری از اشاعه مصرف دخانیات در جامعه فرهنگی کشور، علی‌الخصوص در سریال‌های شبکه خانگی (از جمله شهرزاد)، فیلم‌های سینمایی و حذف صحنه‌های مصرف دخانیات در فیلم‌های خارجی با توجه به قانون‌مداری دولت تدبیر و امید و اهمیت به سلامت عمومی که مصرف دخانیات هزینه‌های سنگین مادی و انسانی را بر کشور تحمیل می‌کند، خواهشمند است دستور فرمایید برای جلوگیری از تولید و پخش صحنه‌های در برگزیده دخانیات، اقدامات لازم انجام گیرد.»

گزارشی از وضعیت تولیدات هنری

چندی پیش، درست بعد از انتشار این دو نامه توسط جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران مبنی بر اعتراض به نمایش سیگار در سریال

بی توجهی به ماده ۳ قانون جامع کنترل و مبارزه با دخانیات

در ماده ۳ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات بر ممنوعیت هر نوع تبلیغ، تصویب، حمایت مستقیم و غیر مستقیم یا تحریک افراد به استفاده از دخانیات تأکید شده است. با توجه به این ماده قانونی، در دی ماه سال گذشته، جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران نسبت به نشان داده شدن مکرر صحنه‌های استعمال سیگار در سریال شهرزاد واکنش نشان داد و به کارگردان آن و همچنین شخص وزیر ارشاد نامه‌ای نوشت و اعتراض خود را اعلام کرد. در این نامه که خطاب به حسن فتحی، کارگردان این سریال نوشته شد، آمده بود:

«به استحضار می‌رساند، با توجه به کاهش سن مصرف مواد دخانی علی‌الخصوص استعمال قلیان که متأسفانه قبیح آن در اکثر خانواده‌ها از بین رفته است و نظر به رسالت کارگردان‌ها و تهیه‌کنندگان تولیدات فرهنگی از جمله فیلم‌های سینمایی، سریال‌های تلویزیونی و شبکه خانگی می‌توانند با حذف صحنه‌های استفاده از دخانیات بدون اینکه خدشه‌ای در پیام یا محتوای مورد نظر ایجاد کنند در جذب مخاطب اثر خوب داشته باشند، ولی متأسفانه شاهد صحنه‌های مصرف مواد دخانی توسط شخصیت‌های مثبت و منفی این سریال هستیم.

این صحنه‌ها برای مخاطب خصوصا کودکان و نوجوانان (دختر و پسر) به دلیل حضور افراد مشهور و شناخته‌شده جذاب خواهد بود، لذا از آن برادر بزرگوار که مسئولیتی سنگین در قبال جامعه دارید درخواست می‌شود برای آگاه سازی از مضرات مصرف مواد دخانی که متأسفانه دروازه ورود به دیگر اعتیادها است و عدم تشویق ناخواسته جوانان و خانواده‌ها، استعمال مواد دخانی را در کلیه صحنه‌ها حذف فرمایید.

ضمن اینکه شرکت‌های چند ملیتی تولیدکننده

چندی پیش، حسن فتحی، کارگردان مطرح سینما و تلویزیون کشور، تولید یک سریال عاشقانه را برای عرضه در شبکه نمایش خانگی آغاز کرد. این سریال که در ابتدا «روزی روزگاری عاشقی» نام داشت، بعدها نام «شهرزاد» به خود گرفت. حسن فتحی که افزون بر کارگردانی سریال «شهرزاد»، نویسندگی آن را نیز انجام داده است، پیش‌ترها هم مجموعه‌های موفق «پهلوانان نمی‌میرند»، «میوه ممنوعه»، «مدار صفر درجه» و غیره را ساخته است. وی از جمله کارگردانان موفق عرصه سینما و تلویزیون است که در کارنامه کاری خود، علاوه بر سریال، فیلم‌های به‌یادماندنی زیادی را نیز تاکنون به جای گذاشته است.

از هر چه بگذریم، «شهرزاد» سریال پرطرفداری است که این روزها در هر محفلی، در مورد آن صحبت می‌شود، و البته انتقاداتی هم از سوی برخی مسئولان حوزه سلامت به این سریال وارد شده است. انتقاداتی که باید منتظر ماند و دید چقدر می‌تواند در روند نقش آفرینی بازیگران در ادامه سریال تأثیرگذار باشند.

۲۰ اردیبهشت ماه، آخرین قسمت از فصل اول سریال شهرزاد وارد شبکه خانگی شد. مطابق معمول هر دوشنبه، جمعیت قابل توجهی از مردم کشور در انتظار قسمت دیگری از سریال «شهرزاد» بودند. سریالی که در آن، تمامی عوامل فیلم در کنار یکدیگر، تیم هنری و کاری خوبی را تشکیل داده‌اند. تیمی که موفقیت آن را می‌توان در بازخورد این سریال در جامعه جستجو کرد. البته نباید از برخی از انتقادات هم گذشت. به هر حال مسئولان حوزه سلامت نیز ایرادهایی را اعلام کرده‌اند که با کمی تأمل متوجه می‌شویم، برخی از این قبیل ایرادها وارد است. اینکه این ایرادات و رفع احتمالی آنها تا چقدر می‌تواند در روند ادامه این سریال موثر باشد، سوال دیگریست که جواب آن در آینده نزدیک مشخص خواهد شد.

ایازی در پاسخ به اینکه آیا اقدام بازدارنده‌ای برای این موضوع اندیشیده شده است یا خیر گفت: در این زمینه هم با دکتر جنتی، وزیر ارشاد و هم با دکتر ایوبی، رئیس سازمان سینمایی مذاکراتی داشتیم و مکاتباتی را هم از طریق وزیر بهداشت با آنها انجام دادیم و خواهش کردیم ترتیبی اتخاذ کنند که در فیلم‌ها به این میزان از سیگار استفاده نشود. خوشبختانه آنها قول دادند که این اقدام را عملی کنند.

انتقاد به استعمال مواد دخانی در سینما

وی می‌گوید: استعمال دخانیات در سینمای کشورمان و نیز در سینمای غرب به خصوص هالیوود از جمله معضلاتی است که بسیاری از منتقدان را به اعتراض واداشته است. این اعتراضات تاکنون نتایج مثبتی نسبت به گذشته داشته است، به طوری‌که استعمال بسیاری از برندهای سیگار و مشروبات الکلی دیگر در سکانس‌های مختلف فیلم تبلیغ نمی‌شود و ستاره‌های سینما کمتر از گذشته با گرفتن ژست‌های خاص، مخاطب و طرفدارانشان را ترغیب به تقلید این گونه رفتارها می‌کنند.

مرتضی‌زاده می‌گوید: بعضی از افراد سیگاری که در دوران ترک سیگار هستند می‌گویند بعضی از مواقع شده که با دیدن سیگار کشیدن یک هنرپیشه در فیلم، هوس سیگار بار دیگر به سراغم آمده است.

این روانشناس متذکر می‌شود: شاید بسیاری از کارگردانان می‌گویند که کشیدن سیگار در بسیاری از سکانس‌ها لازم است و تاثیر بیشتری بر روی مخاطبان می‌گذارد. بنابراین شاید نتوان موضع ۱۰۰ درصدی در مقابل عوامل فیلم‌سازی گرفت، ولی بهتر است در هنگام نمایش سکانس‌های این چنینی، پیام‌هایی در رابطه با مضر بودن سیگار نیز در پایین صفحه پخش شود یا اینکه رسانه‌های جمعی ما به خصوص صدا و سیما و سینما در رابطه با مضرات سیگار و تاثیر منفی آن بر روی سلامت جسم و روح جوانان، نوجوانان و دیگر اقشار جامعه برنامه‌هایی را اختصاص دهند تا از تبلیغ انحصاری سیگار از طرف برخی نقش‌ها کاسته شود.

تبلیغات شهری و تاثیرش بر روی جامعه

در اینباره نیز عضو کمیسیون سلامت و بهداشت شورای اسلامی شهر اصفهان، اعلام کرد: تبلیغات گسترده شهری و آشناکردن دانش‌آموزان با مضرات سیگار می‌تواند نقش به‌سزایی در پیشگیری از مصرف دخانیات داشته باشد.

علیرضا نصر اصفهانی در ادامه افزود: با توجه

موضوع مبارزه با قاچاق سیگار، افزایش مالیات بر سیگار، روند رو به رشد استعمال سیگار توسط قشر جوان جامعه، هزینه‌های تحمیلی استعمال سیگار بر دوش سلامت، پایین آمدن سن استعمال سیگار، مشکلات و بیماری‌هایی که در کمین افراد در معرض دود دست دوم و غیره، همگی از جمله مواردی است که بارها توسط مسئولان این حوزه هشدار داده شده است که البته نقش رسانه‌های دیداری، شنیداری و مکتوب نیز در این راه بسیار تاثیرگذار است. اینکه یک مشکل به عهده یک سازمان است و دیگر بخش‌ها به آن ورود نمی‌کنند، تفسیر اشتباهی از یک جامعه است.

بعضی افراد الگوشان را در سینما جستجو می‌کنند

دلا مرتضی‌زاده، روانشناس در اینباره می‌گوید: مگر نه اینکه تمامی اعضای جامعه زنجیروار به یکدیگر متصل هستند و نتیجه رفتار یک بخش بر روی بخش دیگر کاملاً مشهود است؟ بنابراین نمایش سیگار نیز در یک فیلم یا سریال می‌تواند به صورت ناآگاهانه در اغلب موارد ترویج رفتاری را کند که در جامعه به صورت یک ارزش در آینده تلقی خواهد شد. بنابراین توجه به مشکلات و مسائل هنری می‌تواند در کنار جلوگیری از نمایش بعضی از آسیب‌های اجتماعی باشد. تاثیر هنر بیش از هر روش دیگری عمیق و پابرجاست. آنقدر که یک صحنه از یک فیلم، تماشای عکس یا پوستر، شنیدن یه قطعه موسیقی چندین برابر تاثیر گذارتر از هشدار است که به صورت مستقیم به فرد داده می‌شود.

وی در رابطه با تاثیر نقش بازیگران بر روی مخاطب در ادامه افزود: نقش‌هایی که بازیگران در فیلم‌ها بازی می‌کنند، برای مخاطب و بیننده سینما معمولاً یک الگو تلقی می‌شود. لذا مخاطب و بیننده در شرایط مختلف به صورت ناخودآگاه آن رفتاری را انجام می‌دهد که هنرپیشه در فیلم بازی کرده است. معمولاً از سنین کودکی و نوجوانی به بعد، افراد به دنبال الگویی مناسب‌اند. انتخاب این الگو می‌تواند از خانه و خانواده شروع شده و تا درون جامعه، سینما، گروه همسالان، ستاره‌ها و غیره ادامه پیدا کند. حال در یک سریال با

سید محمدهادی رضوی متذکر شد: یکی از دلایل استقبال از سریال شهرزاد واقعی نشان دادن شخصیت‌ها است و ما تلاش کرده‌ایم تا آنجا که امکان دارد، اتفاقات آن روز را به صورتی واقعی و باورپذیر نشان دهیم. وی افزود: در دورانی که سریال شهرزاد روایت می‌شود، مهمترین تفریح بخشی از قشر سرمایه‌دار، حضور در کاباره‌ها، جاذبه‌های جنسی، سیگار یا مشروب بوده است که ما به جز نشان دادن سیگار و تا حدود کمی مشروب، نمی‌توانستیم چیز دیگری نشان دهیم. بنابراین این اجباری بوده که برای ما وجود داشته است. سرمایه‌گذار سریال شهرزاد با انتقاد از نشان دادن سیگار در سریال‌ها و بیان این نکته که ما به هیچ وجه به دنبال ترویج رفتارهایی مثل سیگار کشیدن نیستیم، ادامه داد: اما کسانی که در این حوزه مسئول هستند به جای انتقاد از یک سریال، اگر با این حجم عظیم قاچاق سیگار مبارزه کنند، قطعاً بهتر جواب خواهد داد. رضوی با اشاره به وضعیت نامطلوب برخی از هنرمندان پیشکسوت سینما گفت: متأسفانه ما گاهی اوقات به جای اصلاح موارد ضروری مثل معیشت و وضعیت بیمه هنرمندان، آدرس غلط می‌دهیم و ساده‌ترین راه یعنی انتقاد از یک سریال را در پیش می‌گیریم. وی تاکید کرد: به نظر بنده این انتقادهای از سر تبلیغات است نه دلسوزی؛ بنابراین به جای حمایت از انجمن هنرمندان یا چنین انتقادهایی بیشتر تهیه‌کنندگان را خسته از کار در این حوزه می‌کنند.

همگی ما از وجود مشکلات و محدودیت‌هایی در سینما و تلویزیون تا حدودی آگاه هستیم. تنها با یک جستجوی ساده می‌توان به همه آنها دسترسی پیدا کرد. البته از این موضوع هم غافل نباشیم که هر طبقه اجتماعی از جامعه مشکلات و دغدغه‌های خاص خودش را دارد. ولی اگر ما بخواهیم در جواب هر انتقاد توپ را در زمین دیگری بیاندازیم، دیگر زمینه انتقاد در جامعه به دست فراموشی سپرده می‌شود.

کنند، نه اینکه فیلمی تولید کنند که به سلامت مردم آسیب برساند. بنابراین اگر آنطور که آقای ایوبی گفتند این کار انجام شود، امیدواریم که در جشنواره فجر امسال و سال‌های آتی شاهد کاهش شدید استعمال دخانیات در فیلم‌ها باشیم.

انتقاد سرمایه گذار شهرزاد

به جمعیت دخانیات ایران

سرمایه‌گذار سریال شهرزاد، با انتقاد از جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران که سریال شهرزاد را به نشان دادن سیگار محکوم کرده است، گفت: هر ارگانی باید در حوزه خودش فعالیت کند و از دوستان دخانیات می‌خواهیم به جای انتقاد از سریال شهرزاد، جلوی قاچاق سیگار را بگیرند.

وی همچنین اظهار کرد: آقای ایوبی گفتند که جلسه‌ای را با حضور تهیه‌کنندگان و کارگردانان سینمای ایران برگزار می‌کنند تا ما تحقیقاتی را که در زمینه دخانیات و فیلم سینمایی انجام شده، به آنها ارائه کنیم و بدانند این تولیدات چه تاثیری در مردم می‌گذارد و استفاده از سیگار در فیلم‌ها چه مشکلاتی را برای مردم ایجاد می‌کند. البته قانون این موضوع هم وجود دارد.

کارگردانان به سلامت مردم هم بیاندیشند

ایازی با بیان اینکه البته قاعدتاً فیلمی که در آن استعمال دخانیات به میزان زیادی وجود دارد، نباید مجوز و پروانه نمایش بگیرد، تاکید کرد: البته با این سازوکاری که پیش‌بینی شده، ما علاقه نداریم که این موضوع الزامی باشد، اما خود کارگردان و تهیه‌کننده باید بدانند که با ساخت فیلم، فرهنگسازی کرده و به سلامت مردم کمک

به اینکه آموزش در دوران کودکی تاثیرگذاری بیشتری دارد، باید از همان دوران کودکی افراد را با مضرات سیگار آشنا کرد. متأسفانه قبح استعمال دخانیات بین جوانان حتی نزد خانواده‌ها شکسته شده و فروش سیگار در فروشگاه‌ها با رنگ‌های متنوع، عامل محرکی برای خرید این کالا است. حال این تبلیغات وسیع شهری که در قالب، عکس، پوستر، نماهنگ و غیره انجام شود بسیار موثرتر از اعلام مسائل و مشکلات به صورت مستقیم است. به هر حال همگی به زبان تاثیرگذار هنر تا حدودی واقفیم، چرا از آن در مسیری استفاده نکنیم که می‌تواند اثربخش باشد؟ در خاتمه می‌توان گفت که نمی‌توان این روزها از ندیدن سریال «شهرزاد» صرف نظر کرد. ولی اینکه یک سریال پرتعدادر به برخی جوانب نقش‌ها و تاثیر آنها بر روی مخاطب کمتر توجه کند، به هر حال موضوعی است قابل بحث. نمی‌توان در رابطه با مسائل این چنینی که به یک یا دو سازمان مربوط می‌شود، یک طرفه به قاضی رفت؛ ما نقد سرمایه‌گذار این سریال را در کنار نقدهای مسئولان سلامت منتشر کردیم و در نهایت به حسن فتحي و دیگر عوامل این فیلم خسته نباشید گفته و آرزوی موفقیت برای آنها خواهیم کرد.

مضمون عاشقانه، بهتر است بازیگر حکایت فیلم را به خوبی بازی کند و کمتر به دنبال ژست یا حاشیه‌های فیلم باشد. درست است که این فیلم مربوط به تاریخ مشخصی از جامعه است که در آن استعمال سیگار و انواع مشروبات الکلی باب بوده است. کارگردان می‌تواند با گریزی سطحی به این مطلب، جایگزین دیگری پیدا کند. یا اینکه در تمام طول نمایش فیلم، پیام‌های سلامت در حوزه دخانیات به گونه دیگری در دیالوگ‌های بازیگران جای داده شود. معمولاً بهتر است اولین انتخاب، بهترین انتخاب ما نباشد.

این روانشناس معتقد است: در بعضی از مواقع باید به موضوع و هدف ساخت فیلم توجه کرد. ممکن است محور اصلی فیلم مربوط به دخانیات و مواد مخدر باشد که برای نشان‌دادن بخش‌هایی از استعمال دخانیات و مواد مخدر محتاطانه رفتار کرد. در مقابل اگر محور اصلی فیلم زیاد مربوط به دخانیات یا هر مواد مخدر دیگری نباشد، بهتر است از استعمال آن در سکانس‌های مختلف فیلم تا حد امکان جلوگیری کرد. اینکه در این دوره خاص اغلب مردم جامعه سیگاری بوده‌اند، دلیلی بر نقش پررنگ سیگار در تمامی بخش‌های این فیلم نمی‌شود.

صاحب امتیاز: جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران | مدیرمسئول: دکتر محمدرضا مسجدی | سردبیر: آزاده نظری | مدیر هنری: کوروش شبگرد | دبیر تحریریه: امیر شفیعی | ناظر چاپ و توزیع: علی عطا طاهری | چاپ: شرکت رواق روشن مهر | همکاران این شماره: مهسا منوچهری، سونیا غفاری، علی پازیکیان، سلاله میرزایی، رضا شاه حسینی، امیر حسین باقری، مسعود شاه حسینی شماره تماس روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۰۰۱ - ۲ | info@iata.org.ir | www.iata.org.ir | Telegram.me/iataorg

Concessioner: Iranian Anti Tobacco Association | Executive Manager: Dr. Mohammadreza Masjedi | Editor in Chief: Azadeh Nazari | Executive Editor: Amir Shafiee
Art Director: Koorosh Shabgard
Publisher: Ravagh Roshan Mehr co.
Distributor: Ali'ata Taheri
Address: No. 4, Farahanipour St, Fathi Shaghaghi St, Vali-asr Ave, Tehran, IRAN.
Telefax: (+9821)88105001-2 | Telegram.me/iataorg | www.iata.org.ir | info@iata.org.ir

Tax on imported cigarettes increased

In discussing the details of budget bill of 95 (the year starting from March 20, 2016), members of Majlis (parliament) decided to increase taxes on the retail price of imported cigarettes.

According to IATA Website, this approved bill increases taxes on imported cigarettes from the beginning of 1395 (March 20, 2016). Based on this bill, retail prices of each cigarette will increase 500 Rials (for imported products), 350 Rials (for common products), and 100 Rials (for domestic products). Ministry of Economic Affairs and Finance has to take these taxes from importers and producers and deposit them to public income account (No. 160155, table 5 of this law).

In implementing the general policies of principle 44 of Constitution and the abolition of state monopoly on cigarette (approved

in March 20, 1928) and its later reforms, after its effective date of legislation on transferring shares of Iranian Tobacco Company, Ministry of Industry, Mines, and Trade has to collect net funds earned by Iranian Tobacco Company from hologram and other exclusive rights of tobacco products and deposit them to public income account in national treasury for paying pension fund of steel employees' liabilities according to auditor's report.

Also, Ministry of Industry, Mines, and Trade has to collect the incomes of issuing permissions and also the funds that are paid to government for producing and importing smoking products in 95 (year beginning from March 20, 2016). These incomes are deposited in the mentioned account.

Women unit of Iranian Anti-Tobacco Association holds a seminar on "Women and Smoking"

A seminar entitled "Women and Smoking" on the role of women in controlling and preventing the spread of smoking will be held on Wednesday May 25, 2016 from 2 Pm to 4 Pm during the smoke free week. The seminar is going to be held in the conference hall of the Society for Empowering NGOs of Tehran.

According to IATA Website, since official figures and statistics come from official organizations and organs show that cigarette consumption has increased among Iranian women and it has increasingly trend, so the women unit of Iranian Anti-Tobacco Association in cooperation with the educational and research work group of the Society for Empowering NGOs of Tehran is going to hold this seminar.

In this seminar, Mohammad Reza Masjedi (Head of Iranian Anti-Tobacco Association), Hojatol-Islam Mo'in Shirazi

First Conference of
Women and Smoking
The role of women in controlling and preventing the spread of smoking in the society
May 25, 2016

Public Relations of Iranian Anti Tobacco Association
Women Unit

(Head of Board of Iranian Anti-Tobacco Association), Elaheh Rastgoo (Head of the Society for Empowering NGOs of Tehran), Rahmatollah Hafezi (Head of Commission of Tehran Municipality Council), Homan Sharifi (Deputy of Head of Iranian Anti-Tobacco Association), Parichehr Shahsavan (Head of educational and research unit of the Society for Empowering NGOs of Tehran), and a number of health officials and artists (who are concerned with women affairs) will be present.

People who are interested in controlling and preventing the spread of smoking are invited to attend.

Address:

No. 79. Empowerment NGOs headquarters, opposite of Kharazmi University, Khaghani Street, Darvazeh Dolat.

Iranian Anti-Tobacco Association in the 29th tehran international book fair

Iranian Anti-Tobacco Association

Having a number of experienced physicians and using the best methods of the basis of international standards, **Smoking Cessation Clinic** announces its readiness to offer free services to those who are willing to quit smoking
Tel: 88105003

The section of membership and public participation of this association, accepts new honorary members
Tel: 88105001-2

In order to fight against smoking (Cigarette and Hookah) and prevent its growth, **Clean Breath Educational Center** presents a variety of free happy programs in this center, Schools and Kindergartens for children between 6 and 12, Tel: 88105188-9

For more information and registration, please contact the above-mentioned phone numbers
Address: No. 4, Farahani pour Avenue, 7th Avenue, Seyyed Jamaloddin Asad Abadi street (Yuosef Abad), Tehran

www.iata.org.ir - info@iata.org.ir - Telegram.me/iataorg